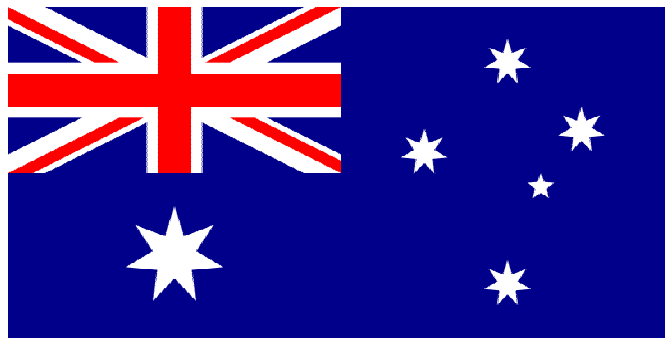

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Austrálsky zväz

[Všeobecné informácie o krajine](#)

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

Podľa údajov Medzinárodného menového fondu rast HDP v Austrálii v roku 2010 dosiahol 2,7%, v roku 2011 sa predpokladá rast HDP v rozsahu 1,8% a v r. 2012 podľa prognózy rast HDP dosiahne 3,3%. Austráliu postihla globálna kríza najmenej zo všetkých vyspelých krajín, jej hospodárstvo neskízlo do recesie. Vďaka ekonomike založenej hlavne na ťažobnom priemysle a poľnohospodárstve, zníženie odbytu na svetových trhoch Austráliu postihlo menej, ako ekonomiky založené na výrobe hotových výrobkov. Aj napriek poklesu príjmov, štátny rozpočet bol schopný v počiatkovej fáze krízy urýchlene poskytnúť finančné stimuly v hotovosti, ktoré podporili domáci dopyt a ten sa stal hlavným zdrojom rastu HDP. Na financovanie proti krízovým opatreniam boli vydané štátne dlhopisy, ktoré spôsobili vznik verejného dlhu asi 200 mld. AUD.

Hrubý domáci produkt v decembri 2010 prekročil hodnotu 1283 mld. AUD čím sa HDP na obyvateľa dostal na úroveň 57 tis. AUD. HDP v PPP (parita kúpnej sily) dosahuje 41 tisíc AUD. Podľa veľkosti HDP je Austrália 13. najvýznamnejšia svetová ekonomika. Na tvorbe HDP sa podieľajú predovšetkým služby (73%), priemysel (11%), poľnohospodárstvo (4%) a baníctvo (8%). Inflácia sa pohybuje medzi 1,5 – 3,5 % ročne, v roku 2010 miera inflácie dosiahla 2,7%. Platobná bilancia vykazuje dlhodobý deficit na bežnom účte a pohybuje sa okolo 4,5% z HDP. Rozsah verejného dlhu predstavuje 28,8% HDP. Deficit štátneho rozpočtu v roku 2010/11 predstavuje 40,8 mld. AUD (2,9% HDP). Austrálska vláda predpokladá dosiahnutie prebytkového štátneho rozpočtu v r. 2013.

Pracovná sila predstavuje 11,87 mil. pracovníkov, úroveň nezamestnanosti dosahuje hodnotu 5,1%. Napriek tomu že v rebríčku UNDP (human development index) Austrália s hodnotou HDI 0,937 obsadzuje celosvetovo druhú priečku po Nórsku, v určitých komunitách najmä medzi pôvodným aborigínskym obyvateľstvom je rozšírená chudoba.

Priemerná týždenná hrubá mzda predstavuje 1.200,6 AUD. Minimálna mzda je na úrovni 15,51 AUD/hod, respektíve AUD 589,30 týždenne. Odvodové povinnosti zamestnávateľov sú na úrovni mzdy, teda toľko koľko dostane zamestnanec čistú mzdu, približne toľko zamestnávateľ zaplatí na odvodoch. Neexistuje pritom jednotný sadzobník a odvody sú podobne ako dane predmetom náročných výpočtov špecializovaných firiem. Jednotná a jednoznačná je len sadzba na dôchodkové sporenie, kde každý zamestnávateľ odvádza 9 % čistej mzdy zamestnanca

Austrálska mena, austrálsky dolár (AUD); 1AUD = 0,7596 Euro (kurz ECB 30/11/2011) bol zavedený v r. 1966. V súčasnosti je piatou globálne najpoužívanejšou menou po USD, EUR, Yen a GBP.

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Austrálske hospodárstvo je prioritne orientované na ťažbu a export surovín. Austrália má najväčšie svetové zásoby olova, ilmenitu, rutilu, zirkonu, niklu, tantalu a zinku. Druhé najväčšie zásoby bauxitu, medi a striebra a tretie najväčšie zásoby zlata a železnej rudy. Vo všetkých týchto surovinách patrí medzi troch najväčších výrobcov na svete. Takmer dve tretiny austrálskych vývozov tvoria nerastné a poľnohospodárske suroviny. Aj keď sa to na tvorbe HDP neprejavuje, ťažobný priemysel je hlavným motorom hospodárskeho rastu krajiny. Jeho rast sa pohybuje medzi 6 – 7 % ročne.

Z hľadiska podielu na tvorbe HDP je najdôležitejším **odvetvie služieb**. Je to odvetvie, ktoré zamestnáva najväčší počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva (cca 72%). Svoj význam má

aj ako exportné odvetvie, na bežnom účte platobnej bilancie vykazuje aktívne saldo asi 1 mld. AUD ročne. Významný je vývoz vzdelania, ktorý dosahuje ročne asi 17 mld. AUD.

Druhým najdôležitejším odvetvím z hľadiska podielu na tvorbe HDP je **priemysel**. Ten v poslednom období zaznamenáva pokles rastu objemu výroby, ale aj pokles zamestnanosti. Najvýznamnejší je kovospracujúci priemysel, ktorý zahŕňa predovšetkým automobilový priemysel, zbrojársky a hutnícky priemysel. Kovospracujúci priemysel sa podieľa asi 38 % na celkovej priemyselnej pridanej hodnote. Významným odvetvím je priemysel potravín, nápojov a tabaku, ktorý predstavuje asi 20 % celkovej priemyselnej pridanej hodnoty. Na ďalšom mieste je ropný a chemický priemysel (12 % pridanej hodnoty). Dovozy postupne vytlačujú textilný, odevný a obuvnícky priemysel, ktorý sa na celkovej priemyselnej výrobe podieľa už len asi 2,5 %.

Samostatnú kapitolu tvorí **ťažobný** priemysel, ktorý síce svojim podielom na pridanej hodnote priemyslu predstavuje len 5 %, ale je významným exportérom a zdrojom daňových príjmov. V poslednej dobe vzrástol jeho význam aj ako zamestnávateľa – zamestnáva asi 10 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva, hlavne pri budovaní nových ťažobných kapacít. Hospodársky rast krajiny sa prejavuje aj na raste **stavebníctva** – predstavuje asi 7 % pridanej hodnoty. Najväčší podiel má výstavba infraštruktúry pre nové ťažobné kapacity, bytová výstavba, ale aj výstavba nových kancelárskych a obchodných priestorov.

Austrálska priemyselná výroba je založená na investíciách zahraničných firiem (PZI). Na báze PZI bol vybudovaný automobilový priemysel, ktorý je základom strojárkeho priemyslu v Austrálii. Okrem montovni osobných automobilov GM- Holden, Ford a Toyota tu má svoje pobočky asi 200 svetových výrobcov automobilových komponentov (Bosch, Siemens VDO, Schefenacker Vision Systems, Mahle, atď.). Súčasťou priemyselného sektoru je aj zbrojárska výroba, kde je umiestnená veľká časť PZI (BAE Systems, GKN Aerospace, Northrop Grumman, Raytheon, Thales ATM) ako aj ICT (Alcatel, ATARI, Ericsson, Infosys, Satyam, Webraska) a taktiež výroba technológií pre ťažobný priemysel (INTEC Engineering, McLanahan Corp.). Významné z hľadiska vývozu zostáva **poľnohospodárstvo**. Jeho podiel na HDP aj na zamestnanosti je minimálny, ale aj napriek poklesu, je druhým najväčším exportným odvetvím (cca 10%). Austrália je významným svetovým producentom a exportérom obilia, vlny, bavlny, hovädzieho a baranieho mäsa, vína a mliečnych výrobkov.

Z hľadiska porovnania exportného potenciálu SR a importných potrieb austrálskeho hospodárstva zostáva automobilová výroba oblasťou s najväčším potenciálom pre vzájomnú obchodnú a hospodársku spoluprácu. Možnosti takejto spolupráce sú otvorené aj v oblasti kovospracujúceho priemyslu (vývoz obrábacích strojov, zemných strojov apod.), chemického, gumárskeho a farmaceutického priemyslu ale aj sklárskeho a nábytkárskeho priemyslu.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

Austrália je členským štátom všetkých relevantných medzinárodných organizácií (OSN, OECD, WTO, MMF, SB atď., podpísala aj Kyotsky protokol).

Najväčšiu angažovanosť prejavuje G20 a v regionálnych zoskupeniach APEC, PIF (Pacific Island Forum), PECC (Pacific Economic Cooperation Council), ARF (Asean Regional Forum), APT (Asean Plus Three), EAS (East Asia Summit) a Trans Pacific Partnership (TPP).

Svoju bezpečnostnú politiku realizuje prostredníctvom členstva v ANZUS (Australia-New Zealand-USA).

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

V Austrálii existuje veľké množstvo zákonov, ktoré zasahujú do podnikateľskej sféry. Legislatíva upravujúca podnikanie je pomerne zložitá, predovšetkým na úrovni štátov. Prostredníctvom COAG (Council of Australian Governments) prebieha proces harmonizácie federálnej legislatívy so štátnym zákonodarstvom.

Najdôležitejšie zákony upravujúce podnikanie v Austrálii sú:

Corporations Act 2001

Trade Practices Act 2004

Commonwealth Authorities and Companies Act 1997

Banking Act 1959

Okrem nich existuje viacero rovnocenných a nižších právnych noriem a nariadení štátnych orgánov, ktoré poskytujú živnosť rozsiahlej sieti poradenských a konzultačných firiem. Podrobné informácie o podnikateľskej legislatíve sú dostupné prostredníctvom stránky www.business.gov.au.

Bankový a poisťovací sektor zodpovedá štandardom vyspelej ekonomiky, je však treba počítať s určitými špecifikami neznámymi v Európe či USA. Sektor je konzervatívnejší v bankových operáciách lebo aj napriek tomu, že elektronické bankovníctvo funguje, používanie klasických metód má niekedy prednosť.

V bankovej asociácii (Australian Bankers' Association) je registrovaných 25 austrálskych a zahraničných bánk. Centrálnou bankou je RBA – Reserve Bank of Australia <http://www.rba.gov.au/> a najvýznamnejšie austrálske banky sú: ANZ, Westpac Banking Corp., NAB, Commonwealth Bank of Australia, Macquarie Bank, St. George Bank. Zo zahraničných sú to ING Bank Australia, Credit Suisse a ďalšie, ale tie sa retailovému bankovníctvu nevenujú.

Poisťovacie spoločnosti sú združené v Insurance Council of Australia <http://www.insurancecouncil.com.au/>. Najvýznamnejšie poisťovacie spoločnosti sú QBE, AIG Australia, Wesfarmers Federation Insurance Ltd, Westpac General Insurance Limited a celá rada ďalších (napr. Allianz).

Poisťovanie exportu a zahraničných investícií zabezpečuje štátna agentúra Export Finance and Insurance Corporation (EFIC). www.efic.gov.au.

- daňový systém, dane, odvody, sociálne zafarženie, mzdy

Daňový systém pozostáva z 21 federálnych a 34 štátnych daní pričom až 50 z nich prispieva len 10 % do celkových daňových príjmov krajiny. Štyri druhy daní (daň z príjmu, odvody zo mzdy, spotrebné dane z tabaku, alkoholu a PHM a daň z hazardných hier) teda zabezpečujú 90 % daňových príjmov. Zdaňovacie obdobie je medzi 1. júlom jedného roku a 30. júnom nasledujúceho roku. Daňový úrad (ATO – Australian Taxation Office, www.ato.gov.au) priebežne vydáva usmernenia pre jednotlivé daňové a odvodové povinnosti, ktoré každoročne upresňujú všeobecnú zákonnú úpravu.

Daň z pridanej hodnoty - GST (Goods and Services Tax) má jednotnú sadzbu vo výške 10%. Niektoré základné produkty sú od GST oslobodené.

Daň zo zisku spoločností je v Austrálii stanovená na úrovni 30%.

Daň z príjmu osôb, alebo podnikateľov registrovaných pod svojím vlastným menom je progresívne odstupňovaná až po najvyššiu sadzbu 46,5 % (45% daň plus poplatok 1,5% - Medicare Levy) z čistého príjmu alebo zisku.

Austrálska vláda uvažuje o revízii úrovne a rozsahu platnosti DPH ako aj o znižovaní dane zo zisku na úroveň 29 %, čo by malo byť stimulom pre príliv PZI. V Austrálii sa platí daň z kapitálu, či už sú to akcie, nehnuteľnosti atď. (capital gain tax alebo withholding tax). Podrobné informácie o austrálskom daňovom systéme sú dostupné na internetovej stránke Austrálskeho daňového úradu <http://www.ato.gov.au/>

Najdôležitejšie zákony upravujúce podnikanie v Austrálii sú:

- Corporations Act 2001
- Trade Practices Act 2004
- Commonwealth Authorities and Companies Act 1997
- Banking Act 1959

Okrem nich existuje sieť rovnocenných a nižších právnych noriem a nariadení štátnych orgánov. Podrobné informácie o podnikateľskej legislatíve sú dostupné prostredníctvom stránky www.business.gov.au.

- špecifiká podnikania v teritóriu, výhody a nevýhody podnikania v krajine

Nákladovosť investície v Austrálii posudzovaná cenou pracovnej sily je pomerne vysoká nielen preto, že priemerné mzdy dosahujú vysokú úroveň, ale aj preto, že odvodové povinnosti sú pomerne vysoké.

Zakladanie spoločných podnikov je jednoduchá administratívna operácia, o ktorej rozhoduje miestne zastupiteľstvo. Podobná situácia je aj s registráciou. Zložitejší je už systém podnikania, ktorý je v rámci OECD krajín jedným z najzložitejších práve z dôvodu rozsiahleho a komplikovaného daňového a poplatkového systému.

- odkazy na internetové stránky, ktoré informujú o danej problematike

www.business.gov.au informácie o podnikateľskej legislatíve

<http://www.ausindustry.gov.au/> informácie o programoch na podporu podnikania

<http://www.immi.gov.au/> informácie o pobytových, pracovných vízach

www.ato.gov.au informácie o daňovom systéme

www.efic.gov.au informácie o poisťovaní exportu

<http://www.insurancecouncil.com.au/> informácie o poisťovníctve

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

- inštitúcie, ktoré realizujú podporu, proexportné programy, hlavné projekty

Programy podpory zahraničného obchodu koordinuje Ministerstvo zahraničných vecí a obchodu www.dfat.gov.au a spolupracuje pritom so všetkými ministerstvami, ktoré majú v kompetencii zvyšovanie produktivity a exportnej výkonnosti hospodárstva. Poskytujú logistickú, poradenskú ale aj finančnú podporu exportérom. Podpora exportérom je realizovaná prostredníctvom agentúry AUSTRADE (Australian Trade Commission) www.austrade.gov.au a EFIC (Export Finance Insurance Corporation) www.efic.gov.au. Pre importérov neexistujú žiadne podporné programy.

Okrem toho vlády jednotlivých austrálskych štátov majú vlastné programy podpory exportu, napr. štát Victoria má na Ministerstve inovácie, priemyslu a regionálneho rozvoja úsek podpory obchodu a podnikania (Business Support <http://www.business.vic.gov.au/homepage>) v rámci ktorého pôsobí tzv. Export Coordination Unit a riadi aktivity a fondy na podporu exportu Tieto schémy zabezpečujú nielen poradenskú, logistickú ale aj finančnú podporu začínajúcim podnikateľom a podnikateľom – exportérom.

Žiadny z federálnych či štátnych proexportných programov nie je dostupný pre zahraničné firmy.

Okrem toho existujú podporné programy pre malé a stredné podniky, ktoré majú za cieľ pomôcť zvýšiť ich konkurenčnú a exportnú kapacitu. Kritika ich neefektívnosti, neprístupnosti a protekčnosti je rozsiahla. Podnikatelia sa sťažujú, že podporné programy nie sú previazané a bude treba prepojiť proexportnú a priemyselnú politiku

Pre zahraničných podnikateľov v Austrálii slúži ako prvý kontaktný orgán vládna inštitúcia na podporu obchodu a investícií AUSTRADE www.austrade.gov.au, ktorá poskytne základné informácie pre založenie firmy a prvé kroky podnikania. Je pritom treba požadovať, aby boli poskytnuté všetky relevantné kontakty nielen na federálnej ale aj na úrovni štátu, v ktorom by sa podnikateľská činnosť mala realizovať.

Pred kontaktovaním AUSTRADE je vhodné navštíviť web stránky týchto austrálskych inštitúcií:

- www.business.gov.au - Australian Government Initiative, pre podnikateľov umožňuje prístup na stránky všetkých relevantných orgánov federálnej, štátnej správy aj na podnikateľské inštitúcie;
- www.australia.gov.au - špeciálnu stránku pre komunikáciu s vládnymi inštitúciami
- www.dfat.gov.au - ministerstvo zahraničných vecí a obchodu
- www.innovation.gov.au - ministerstvo inovácií, priemyslu,...
- www.ato.gov.au - daňový úrad

Podnikateľské inštitúcie, či už sú to komory alebo odvetvové asociácie sa nevenujú otázkam sprostredkovania spolupráce. Ich takmer výhradnou aktivitou je problematika vzťahov s federálnymi a štátnymi orgánmi na jednej strane a odborovými centrálnami na strane druhej zameraná na pracovno-právne vzťahy (tzv. industrial relations). Z federálneho hľadiska sú najdôležitejšie tieto podnikateľské inštitúcie:

- www.bca.com.au - Business Council of Australia a
- www.acci.asn.au - Australian Chamber of Commerce and Industry

Slovensko-austrálska komora v tradičnom ponímaní neexistuje. Na Slovensku je registrovaná Slovak-Australian Chamber of Commerce (www.sachamber.sk).

Pre podporu podnikania existuje rozvetvený systém schém, ktoré sú neprehľadné a ťažko aplikovateľné. Najkomplexnejší je systém spravovaný ministerstvom priemyslu, ktorý zahŕňa napríklad podporu automobilového priemyslu, podporu rozvoja cestovného ruchu, malých a stredných podnikov. Systém je podnikateľskou sférou kritizovaný ako subjektívny, a tak každoročne prepadne vysoké čiastky zdrojov ako nevyužitých.

Zahraniční aj domáci investori môžu dostať podporu v prípade, že ide o investíciu strategického významu (Major Project Facilitation). Ide predovšetkým o daňové úľavy a príspevky na vytvorené pracovné miesta či zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily. Podrobné informácie o programoch na podporu podnikania sú dostupné prostredníctvom vládnej agentúry AusIndustry <http://www.ausindustry.gov.au/>.

Problematika technickej a finančnej pomoci či projekty regionálnej spolupráce spadajú do kompetencie rozvojovej agentúry AusAID www.ausaid.gov.au. Ide o rozvojovú pomoc, ktorá vo finančnom roku 2010/2011 predstavovala viac ako 4,3 mld. AUD. Vo finančnom roku 2015/2016 má austrálska vláda príspef na rozvojovú pomoc čiastkou 8-9 mld. AUD. Podstatná časť pomoci je tradične určená pre Papuu Novú Guineu a ostatné pacifické štáty, ďalej východnú Áziu, Južnú Áziu a Afriku. Príspevky do multilaterálnej ODA (Official Development Assistance) predstavujú asi 1,8 mld. AUD t.j. 0,34% HDP. Do roku 2015/16 by mala austrálska rozvojová pomoc vzrásť na 0,5 % HDP čo by stále nedosahovalo hodnotu 0,7 % HDP stanovenú pre krajiny OECD.

c) Verejné obstarávanie

V súlade so záväzkami vyplývajúcimi z dohody o voľnom obchode s USA (AUSFTA) Austrália prijala celý rad opatrení na liberalizáciu a zvýšenie transparentnosti systému verejného obstarávania. Aj napriek tomu, že nie je signatárom a neuplatňuje WTO GPA (General Procurement Agreement), aj zahraničné spoločnosti majú možnosť zúčastňovať sa verejných súťaží tak na federálnej ako štátnej úrovni. Systém opatrení nebol však vykonaný formou legislatívnych aktov, ale len formou vnútorných nariadení príslušných orgánov štátnej správy. K týmto opatreniam nezainteresovaná osoba môže len ťažko získať prístup, lebo ide o vnútorné predpisy, ktoré sa na zvláštnu žiadosť vydávajú len tomu, kto sa do verejnej súťaže hlási.

Štát Victoria zaviedol podmienku, že projekty verejného obstarávania musia mať minimálne 40 % podiel realizácie prostredníctvom austrálskych spoločností. Špecifické podmienky platia pre verejné obstarávanie v oblasti obrany a bezpečnosti.

Na federálnej úrovni sú najdôležitejšie informácie o verejnom obstarávaní na nasledovných internetových adresách:

www.tenders.gov.au - Australian Government Tender System

ďalšie zdroje informácií o verejnom obstarávaní sú dostupné na stránkach:

[Commonwealth Procurement Guidelines - FMG 1](#)

<http://www.defence.gov.au/dmo/gc/dppm.cfm>

[Financial Management and Accountability Act 1997](#)

<http://www.finance.gov.au/financial-framework/cac-legislation/finance-ministers-cac-act-procurement-directions.html>

<http://www.finance.gov.au/Publications/fmg-series/docs/FMG15.pdf>

<http://www.icn.org.au>

<http://www.vgpb.vic.gov.au/>

Podľa výsledkov prieskumu delegatúry EÚ sú vo verejnom obstarávaní najúspešnejšie európske firmy v oblasti obranného priemyslu. Hlavným dôvodom je skutočnosť, že ide o špeciálne druhy komodít, ktoré majú takmer výhradných dodávateľov buď z USA alebo krajín EÚ. Rozhodujúce americké a európske zbrojárske firmy majú v Austrálii svoje výrobné alebo obchodné zastúpenia.

Dôležitou skutočnosťou je, že pre účasť na verejnom obstarávaní je bezpodmienečne nutné mať v Austrálii vlastnú firmu s austrálskou poštovou adresou, alebo splnomocnenú zastupiteľskú firmu s austrálskou adresou, ktorá operatívne reaguje na požiadavky zadávateľa (niekedy je treba navštíviť zadávateľa do 24 hodín).

d) Zmluvná základňa

Zmluva medzi SR a AU o zamedzení dvojitého zdanenia bola podpísaná r. 1999 v Canberre. Austrália uprednostňuje multilaterálnu obchodnú politiku. Vo vzťahu k SR austrálska strana deklarovala, že dohody o obchodnej a hospodárskej spolupráci považuje vzhľadom na členstvo SR v EU za redundantné, dokonca odmietla podpísať aj už rozpracovanú dohodu o podpore a ochrane investícií.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície:

Celková hodnota PZI v Austrálii predstavuje objem 436 mld. AUD. Najviac PZI pochádza z Veľkej Británie (25%), USA (24%), Japonska (5,2%). Investície zo štátov EÚ v celkovom objeme 148 mld. AUD predstavujú 34% PZI v Austrálii.

V Austrálii je skoro 2400 spoločností zo štátov EÚ, ktoré priamo vytvárajú približne 500 tisíc pracovných miest, a nepriamo sa podieľajú na vytváraní 1,4 mil. pracovných miest predstavujúcich 12% fondu pracovných miest v Austrálii.

Austrálske priame investície v zahraničí predstavujú hodnotu 346 mld. AUD. Obdobne ako v prípade dovozu, aj vývoz PZI smeruje do tých istých krajín, teda predovšetkým do USA (36%), VB (19%), Kanady (17%), na Nový Zéland (11%), do Singapuru (7%). PZI predstavujú v podstate reinvestície do materských firiem alebo investície zahraničných firiem do tretích krajín.

Z hľadiska odvetvového sa austrálske investície v zahraničí koncentrujú predovšetkým do finančného sektora (napr. poisťovacia spoločnosť QBE investovala aj v SR) a v poslednej dobe hlavne do nehnuteľností vo forme nákupných centier a business centier predovšetkým v USA a Veľkej Británii.

Podporu PZI v Austrálii zabezpečuje Austrálska obchodná komisia (Australian Trade Commission- AUSTRADE). Pretože aj vývoz investícií má významný proexportný efekt, agentúra AUSTRADE sa okrem podpory prílivu PZI, venuje aj podpore vývozu investícií, v prípade, ak ju o spoluprácu požiadajú jednotlivé austrálske spoločnosti, ktoré prostredníctvom vývozu investícií majú za cieľ získať lepší prístup na zahraničné trhy. Austrade má svoje kancelárie v Austrálii aj v zahraničí v miestach prioritného záujmu rozvoj ekonomickej spolupráce. Kontakt je dostupný prostredníctvom info@austrade.gov.au, ďalšie informácie sú na stránke <http://www.austrade.gov.au/>

Austrade a implementačné inštitúcie v jednotlivých štátoch Austrálie sú financované z federálneho štátneho rozpočtu, respektíve v prípade inštitúcií s kompetenciami pre jednotlivé austrálske štáty sú tieto inštitúcie financované prostredníctvom zodpovedajúcich štátnych rozpočtov v jednotlivých štátoch a teritóriách Austrálie.

Austrade poskytuje investorom bezplatne služby, ktoré im umožňujú založiť si a rozvinúť svoje podnikateľské aktivity v Austrálii. Vstupom zahraničnej investície do Austrálie a založením austrálskej spoločnosti táto ziskava prístup k jednotlivým schémam a podporným programom na podporu podnikania a inovácií. Práve na uľahčenie využívania austrálskych fondov a programov na podporu podnikania a inovácií poskytuje AUSTRADE odborné služby a konzultácie pre zahraničných investorov. Podpora vstupu investícií sa uskutočňuje na základe zákona Australian Trade Commission Act z roku 1985, jeho znenie je dostupné na stránke: <http://www.austrade.gov.au/Australian-Trade-Commission-Act-1985/default.aspx>

Činnosť Austrade je financovaná zo štátneho rozpočtu, vo finančnom roku od 1.7.2010 do 30.6.2011 bola pre činnosť Austrade rozpočtovaná suma 409 mil. AUD. Podrobné informácie o rozpočte Austrade sú dostupné na stránke http://www.dfat.gov.au/dept/budget/2010_2011_pbs/2010-11_Austrade.pdf

Austrade nerealizuje žiadne vlastné schémy, ktoré by poskytovali investorom priamo finančnú podporu. Až vstupom zahraničnej investície do Austrálie a založením austrálskej spoločnosti táto ziskava prístup k jednotlivým schémam a programom na podporu podnikania a inovácií. Programy, ktoré zahraničný investor môže využívať sú rovnako dostupné aj pre iné firmy pôsobiace v Austrálii

Austrália usiluje o získanie PZI, ktoré zabezpečujú výrobu resp. služby s najlepším odbytom na svetových trhoch. Z uvedeného dôvodu je najviac podporované podnikanie v týchto sektoroch:

- ťažobný priemysel,
- biotechnológie,
- čistá energetika,
- ICT (informačné a komunikačné technológie),
- poľnohospodárska výroba,
- potravinársky priemysel,
- Hi-Tech priemysel,
- infraštruktúra a
- finančné služby.

Repatriácia kapitálu z Austrálie je možná kedykoľvek, dividendy vyplácané zahraničným akcionárom podliehajú zdaneniu (withholding tax).

Pretože aj vývoz investícií má významný proexportný efekt, agentúra AUSTRADE sa okrem podpory vývozu tovarov, venuje aj podpore vývozu investícií.

Austrálske PZI v SR

Najvýznamnejším austrálskym investorom v SR zostáva poisťovacia spoločnosť QBE. Firmy s austrálskym kapitálom sú aj Legend Europe (elektronika) a Howe Leather (kožené sedadlá do automobilov). Firmy Utilux a Baryon založili v SR firmu UTILUX, s.r.o. s vkladom viac ako 4,5 mil. EUR, ktorá sa v Dolnom Kubíne venuje výrobe elektrických kontaktov. Aj keď to zatiaľ veľká investícia nie je, ale záujem austrálskeho investora o prieskum ložísk uránu (Zempín,

Vitartovce), zriadenie slovenskej pobočky (Crown Energy) dávajú predpoklad prílevu austrálskeho kapitálu. Významné sú rokovania s firmou Bronx International o investícií do fabriky na výrobu liniek na kontinuálnu povrchovú úpravu plechov. Pretože kapitál do uvedených firiem neprišiel priamo z Austrálie, NBS ich ako austrálske PZI neregistruje.

Vzhľadom na charakter austrálskej ekonomiky ďalší vstup austrálskych PZI na Slovensko možno očakávať hlavne do sektoru služieb, v ťažobnom sektore, ale aj v automobilovom priemysle.

b) Energetická politika krajiny

Austrália je mimoriadne bohatá na suroviny a z toho hľadiska je energeticky zabezpečená. Má rozsiahle zásoby uhlia 76,6 mld. ton, pričom ročná ťažba uhlia je 394 mil. ton, mimoriadne bohaté sú aj ložiská zemného plynu a uránovej rudy.

Primárny energetický dopyt v Austrálii je založený na využívaní uhlia (43,6%), ropy (34,7%), plynu (18,6%) a vodnej energie (3,1%). V súčasnosti je 77% el. energie vyrábané na báze uhlia a 15% na báze zemného plynu, 7% na báze vodnej energie, 1% je z obnoviteľných zdrojov energie.

V súlade s vládnu strategiou rozvoja sa v budúcnosti očakáva rozširovanie využívania plynu na výrobu energie. V roku 2020 bude prírodný plyn pokrývať 24% energetických potrieb AU pričom jeho používanie bude rásť dvojnásobným tempom ako spotreba iných energetických nosičov. Podľa predpokladov by v roku 2013 mal byť primárny energetický dopyt AU založený na uhlí (43%), rope (33%) zemnom plyne (20%) a vodnej energii (3,2%). Podľa prognóz, výroba el. energie bude v r. 2013 dosahovať 245 TWh, jej najvýznamnejším spotrebiteľom bude priemysel (45% spotreby), spotreba domácností (28%) a komerčný dopyt (22%).

Riziká spočívajú v skutočnosti, že Austrália je v súčasnosti vysoko závislá na výrobe elektrickej energie z uhlia (77% výroby el. energie). Napriek tomu, že austrálske uhlie má nízky obsah síry, splodiny z uhlia tvoria viac ako tretinu emisií produkovaných v AU. To pre budúcnosť predstavuje riziko penalizácie AU za znečisťovanie životného prostredia. Diverzifikácia smerom k zvyšovaniu podielu spotreby zemného plynu môže byť dosiahnutá na úkor rozsahu exportu plynu, riešenie však môže priniesť aj rozvoj výroby plynu z uhoľných depozitov. Veľké zásoby uránovej rudy sú vhodným predpokladom rozvoja atómovej energetiky, ktorá sa v súčasnosti vôbec nevyužíva

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

V rozpočtovom roku 2010/2011 sú na vedu, výskum a inovácie z austrálskeho federálneho štátneho rozpočtu poskytnuté finančné prostriedky vo výške 8,923.4 mil. AUD (čo reprezentuje 2.59% všetkých predpokladaných vládnych výdavkov). BERD (business expenditure on research and development, t.j. austrálske výdavky na výskum a vývoj) predstavujú približne 1,34% podiel z HDP Austrálie.

Centrálnou inštitúciou zodpovednou za vedu, výskum, vývoj a inovácie je Department of Innovation, Industry, Science and Research www.innovation.gov.au.

Na úrovni regionálnych vlád jednotlivých štátov Austrálie je popis kompetencií inštitúcií na podporu vedy, výskumu, vývoja a inovácií nasledovný:

- Department of Innovation, Industry and Regional Development v štáte Victoria má 5 hlavných kompetencií: Podporu prílivu investícií, rozvoj inovatívnych odvetví, rozvoj obchodu, regionálny rozvoj a prezentovanie štátu Victoria v zahraničí. V rámci austrálskeho štátu New South Wales, kde sa podporou inovácií zaoberá vládna agentúra Priemysel a Investície NSW (Industry & Investment NSW) ma výkonné kompetencie napr. Úrad pre vedu a lekárske výskum (Office for Science & Medical Research), ktorý zabezpečuje vytváranie vedomostnej základne štátu New South Wales v oblasti medicíny, zabezpečuje, že výskumné kapacity štátu NSW implementujú inovačné priority štátu, podporuje medzinárodné väzby a tým

podporuje príviv investícií pre výskum a inovácie v štáte NSW, vytvára prepojenia medzi univerzitami, podnikateľským sektorom a komunitami, optimalizuje efektivitu vládnych investícií do vedy a výskumu v štáte NSW. Ďalšie informácie sú dostupné na stránke <http://www.diid.vic.gov.au/>

- Department of Employment, Economic Development and Innovation, štátu Queensland má nasledovné kompetencie: podporu vstupu investícií, podporu zavádzania inovácií, vedy a technológií, podporu rozvoja podnikania a regionálneho rozvoja. Ďalšie informácie sú dostupné na stránke <http://www.dtrdi.qld.gov.au/>
- Department of State and Regional Development štátu New South Wales má nasledovné kompetencie: podpora prívivu investícií do štátu NSW, podpora inovácií, udržateľného a konkurencie schopného rozvoja v štáte NSW. Ďalšie informácie sú dostupné na stránke <http://www.business.nsw.gov.au/>
- Chief Minister's Department, ACT má za cieľ realizovať jednotlivé programy vlády a okrem iných aj nasledovné kompetencie: rozvíjať a realizovať sektorové stratégie v priemysle a v podnikaní. Ďalšie informácie sú dostupné na stránke <http://www.cmd.act.gov.au/>
- Department of Chief Minister, Northern Territory má v kompetencii uskutočňovať program vlády a zabezpečovať koordináciu pri realizácii vládnych priorít. Ďalšie informácie sú na <http://www.dcm.nt.gov.au/>
- Department of Trade and Economic Development, štát South Australia má v kompetencii okrem iných úloh aj podporu vstupu PZI a podporu inovácií v štáte South Australia, pričom poskytuje záujemcom pomoc pri čerpaní fondov pre podnikanie v preferovaných oblastiach inovatívnych technológií a výrob. Ďalšie informácie sú na stránke <http://www.southaustralia.biz/Funding-Grants.aspx>
- Department of State development, štát Western Australia má v kompetencii priťahovať investície, podporovať získavanie zahraničných trhov, realizovať prioritné rozvojové iniciatívy štátu Western Australia, rozvíjať podnikateľské prostredie v záujme podpory rozvoja ekonomiky. Ďalšie informácie sú na stránke <http://www.dsd.wa.gov.au/>

Jednou z iniciatív na podporu vedy výskumu a inovácií je napríklad iniciatíva „Čistá energia“ (Clean Energy Initiative) zahrňujúca programy ako je napríklad program „Solárne vlajkové lode SVL“ (the Solar Flagships Program). Vláda vydelila sumu AUD 1.5 mld. na podporu výstavby až 4 veľkokapacitných na verejnú austrálsku energetickú sieť napojených solárnych elektrární používajúcich, solárne, termálne a fotovoltaické technológie. Program „Solárnych vlajkových lodí“ je súčasťou austrálskeho vládneho rozšíreného programu „Iniciatíva pre čistú energiu“ (Clean Energy Initiative - CEI) financovaného v rozsahu 5,1 mld. AUD.

Primárnym cieľom programu „Solárne vlajkové lode“ je poskytnúť základ pre výstavbu rozsiahlych solárnych elektrární napojených na austrálsku energetickú sieť, ktoré by mali významné miesto v vo výrobe elektrickej energie a dokázali by konkurencie schopne pracovať na trhu dodávok elektrickej energie. Cieľom vlády je postaviť solárne elektrárne s prevádzkovou kapacitou až 1000 megawattov. Projekt začal v r. 2009 a jeho ukončenie je plánované na konci roku 2016.

Poskytovateľom vládnych finančných zdrojov a zároveň implementačnou organizáciou pre SVL je Department of Resources, Energy and Tourism. Oprávnenými prijímateľmi finančných zdrojov sú austrálski podnikatelia (ich projekty musí odsúhlasíť vláda príslušného štátu, alebo teritória až následne môže byť vybraný pre financovanie prostredníctvom programu Solar Flagships funding). Ďalšie informácie o programe sú dostupné na stránke: <http://www.ret.gov.au/energy/energy%20programs/cei/Pages/default.aspx>

Austrálska vládna agentúra pre vedu a priemyselný výskum CSIRO (www.csiro.au) je jednou z najväčších a najviac diverzifikovaných výskumných agentúr na svete. Výskum CSIRO realizovaný v rámci programu National Research Flagships je sústredený na austrálske národné priority v oblasti výskumu, napríklad:

- Adaptácia na klimatické zmeny
- Priemyselná výroba budúcnosti
- Prieskum nerastných surovín
- Transformácia energie
- Potraviny budúcnosti
- Ľahké kovy
- Preventívna medicína
- Trvalo udržateľné pôdohospodárstvo
- Vodné hospodárstvo

Najvýznamnejšie legislatívne akty pre oblasť podpory vedy, výskumu a inovácií v Austrálii sú:

- Designs Act 2003
- Foreign Corporations (Application of Laws) Act 1989 30
- Industrial Research and Development Incentives Act 1976
- Industry Research and Development Act 1986
- Patents Act 1990
- Trade Marks Act 1995
- Venture Capital Act 2002

Za zváženie prípadnej aplikácie v SR stojí austrálsky systém podpory inovácií, ktorý prostredníctvom ponuky atraktívnych inovačných schém, programov a stimulov pre domáce podniky láka aj zahraničných podnikateľov rozvíjať svoje inovačné projekty v Austrálii.

Až vstupom zahraničnej investície do Austrálie a založením austrálskej spoločnosti táto získava prístup k jednotlivým schémam a programom na podporu inovácií.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Austrália je členom WTO a zastáva pozitívny prístup k liberalizácii medzinárodného obchodu. V dôsledku reforiem bola v Austrálii uskutočnená unilaterálna liberalizácia obchodnej politiky (napr. zníženie ciel na textilné, odevné výrobky, obuv, osobné automobily (z 15% na 10%).

Pravidlá dovozného a vývozného režimu zodpovedajú medzinárodným štandardom. Ich aplikácia v praxi sa však vyznačuje používaním pomerne silných netarifných bariér. Netarifné obchodné bariéry sú reprezentované hlavne sanitárnymi a fyto-sanitárnymi opatreniami u tovarov biologického pôvodu. Obchodné bariéry fyto-sanitárných opatrení sa prejavujú nielen vo forme aplikácie poplatkov, ale najmä prostredníctvom časovo náročnej kontroly tovaru. Ak sa zoberie do úvahy celý systém prepúšťania tovaru do vnútorného obehu, tak možno konštatovať, že austrálsky dovozný proces je pomerne drahý (spoplatňovanie rôznych administratívnych úkonov apod.) a časovo náročný.

Najvýznamnejšia obchodná prekážka pre slovenský export sa týka dovozu luxusných osobných automobilov. Dovoz je zaťažovaný dodatočnou daňou vo výške 33 % z hodnoty automobilu presahujúcej limit (threshold) 57.123 AUD. Týka sa to osobných automobilov vyvázaných zo Slovenska, Volkswagen Touareg, Audi Q7 a Porsche Cayenne. Veľvyslanectvo SR Canberra sa touto otázkou zaoberá v rámci pracovnej skupiny vytvorenej pri Delegatúre EÚ (Market Access Team). Spoločný postup vyplynul zo skutočnosti, že 60 % dovážaných luxusných aut pochádza z Európy.

Austrália uprednostňuje multilaterálnu obchodnú politiku. Vo vzťahu k SR austrálska strana deklarovala, že dohody o obchodnej a hospodárskej spolupráci považuje vzhľadom na členstvo SR v EÚ za redundantné, dokonca odmietla podpísať aj už rozpracovanú dohodu

o podpore a ochrane investícií. Zmluva medzi SR a AU o zamedzení dvojitého zdanenia bola podpísaná r. 1999 v Canberre.

Dovozný režim na prvý pohľad nemá diskriminačný charakter aj keď napríklad u dovozu potravín je diskriminácia známa, ale len veľmi ťažko sa dokazuje. Svedčí o tom niekoľkoročné úsilie EÚ o zjednodušenie procedúr pre vybrané európske potraviny – šunka, brandy, koňak apod. V súlade s prebiehajúcimi reformami sa dovozný a vývozný režim stáva otvorenejší, pohyb tovarov obmedzujú hlavne prísne sanitárne a fytosanitárne opatrenia (SPS measures) - informácie austrálskych sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach sú prístupné na <http://www.daff.gov.au/> .

V podstate všetky chemicky alebo tepelne nespracované produkty živočíšneho a rastlinného pôvodu sú pred dovozom podrobované prísnej analýze (Import Risk Assessment – IRA, <http://www.daff.gov.au/ba/ira/process-handbook>). V prípade, ak sa zistí nesplnenie niektorej fytosanitárnej požiadavky, sankcie sú mimoriadne vysoké. Ide o veľmi prísnu aplikáciu „ISPM 15“ (International Standards for Phytosanitary Measures Publication No. 15: *Guidelines for Regulating Wood Packaging Material in International Trade*). Napríklad všetko obalové drevo musí byť pri dovoze do Austrálie sprevádzané certifikátom o ošetrení a opatrené pečiatkou ISPM 15. V záujme získania prehľadu o aktuálnom stave karanténnych opatrení sa exportérom na austrálsky trh odporúča priebežne sledovať informácie na stránke Austrálskej karanténnej a inšpekčnej služby (Australian Quarantine & Inspection Service - AQIS) http://www.aqis.gov.au/icon32/asp/ex_alertscontent.asp

Okrem Austrálskej colnej správy (Australian Customs Service – ACS) sa na tvorbe a aplikácii dovozného režimu podieľa 21 orgánov štátnej správy. ACS pritom vykonáva aj úkony spojené s aplikáciou daňového systému (výber DPH a ostatných daní aplikovaných na dovoz). Na rámci ACS prebieha prejednanie dovozu pomerne rýchlo. Najpodrobnejšie, najprísnejšie a najzdĺhavejšie sú fytosanitárne kontroly Austrálskej karanténnej a inšpekčnej služby (Australian Quarantine and Inspection Service – AQIS). Okrem nezávadnosti dreva kontroluje napríklad aj to, či na danom výrobku nie sú zvyšky pôdy z ktorejkoľvek krajiny, cez ktorú dovážaný tovar prišiel. Často krát sa stáva, že z tohto dôvodu uvalí na dovážaný tovar tzv. karanténnu lehotu (minimálne 21 dní), počas ktorej sa na tovare uloženom v karanténnom sklade (poplatky sú mimoriadne vysoké) má ukázať, či spolu s tovarom neprichádza do krajiny aj nejaká infekčná choroba či živočíšni škodcovia. Ostatných 20 orgánov štátnej správy sa na dovoznom režime podieľa len v prípadoch, že ide o tovary, ktorých dovoz je zakázaný (napr. drogy) alebo podlieha kontrole (zbrane, historické, umelecké predmety apod.).

Rozhodujúcim orgánom pre stanovovanie princípov dovozného a vývozného režimu je ministerstvo zahraničných vecí a obchodu, sekcia obchodnej politiky (Office of Trade Negotiations), ktorá je zodpovedná za zosúladovanie požiadaviek ochrany trhu a domácej produkcie s medzinárodnými záväzkami a na druhej strane prerokováva požiadavky austrálskych výrobcov na odstraňovanie prekážok pre austrálsky vývoz (dojednávania DVO, rokovania s WTO apod.) na multilaterálnej aj bilaterálnej úrovni.

Podrobné informácie o austrálskych colných postupoch pri exporte a importe sú prístupné na stránke: <http://www.customs.gov.au/site/page4226.asp>

Informácie o karanténnych opatreniach sú dostupné na stránke Austrálskej karanténnej a inšpekčnej služby (Australian Quarantine & Inspection Service - AQIS) http://www.aqis.gov.au/icon32/asp/ex_alertscontent.asp

Austrálske požiadavky na biologickú bezpečnosť tovarov sú uvedené na stránke: <http://www.daff.gov.au/ba/ira/process-handbook>

Dovozné tarify sa pohybujú od nuly po 10 % ad valorem pričom 5 % je najčastejšie sa vyskytujúca sadzba. Vyššou sadzbou, ako 5% sú zaťažované výrobky odevného priemyslu, niektoré textilné výrobky (10 %) a motorové vozidlá. Dovozné tarify sú uplatňované na cenu FOB, austrálska colná správa používa pre určenie cla kurz platný v deň exportu. Colné

procedúry sú jednoduché a mnohé operácie je možné vykonávať prostredníctvom internetu. V súlade s pravidlami WTO colný sadzobník obsahuje zvýhodnené tarify pre dovozy z krajín, s ktorými má Austrália podpísané dohody o voľnom obchode (NZ, USA, Thajsko, Singapur) a poskytuje zvýhodnené tarify pre najmenej rozvinuté a rozvojové krajiny. Pre krajiny s uzatvorenými dohodami o voľnom obchode (DVO) sú tarify stanovené v prílohách k colnému sadzobníku.

Slovensko je zaradené do skupiny rozvojových krajín DCS (Developing Countries „S“). Tieto krajiny (patrí sem aj Poľsko, Česko, Maďarsko) majú v niektorých komoditách (predovšetkým potravinového a surovinového charakteru) zníženú colnú sadzbu o 1 % (napr. chmeľ či víno majú všeobecnú sadzbu 5% ad valorem a pre krajiny DSC platí len 4 %).

Na alkoholické nápoje sa okrem colnej sadzby ad valorem aplikuje aj fixný poplatok vo výške medzi 32,52 a 71,67 AUD podľa množstva liehu obsiahnutého vo výrobku. Potraviny a základné suroviny majú väčšinou nulovú sadzbu.

Okrem cla sa na dovozy aplikuje jednotná DPH (GST – Goods and Services Tax) vo výške 10 % ad valorem. Mnoho zdravotníckych, farmaceutických či potravinových výrobkov je od platenia DPH oslobodené.

Zvláštnosťou sú špeciálne dane na dovoz automobilov a dovoz vína. Na dovoz automobilov sa aplikuje tzv. luxusná daň (LCT – luxury car tax) vo výške 33 % a na dovoz vína zasa tzv. vyrovnávací daň (WET – wine equalisation tax) vo výške 29 %. Na dovoz sa neaplikujú žiadne množstevné obmedzenia alebo kvóty.

Export z Austrálie je oslobodený od akýchkoľvek ciel a daní, aplikuje sa tu však rad poplatkov za administratívne úkony. Obdobne ako pri dovoze, aj pri vývoze sa na prejednávani zúčastňujú všetky vyššie spomínané štátne inštitúcie. Vybavovanie formalít pri vývoze z Austrálie je väčšinou jednoduché, len v prípade vývozu zakázaných (drogy apod.) alebo regulovaných tovarov (zbrane apod.) je nevyhnutné získať príslušné povolenia. Tieto procedúry zodpovedajú medzinárodným pravidlám a nevyskytujú sa prekážky zásadného charakteru.

Austrália zastáva pozitívny prístup k liberalizácii medzinárodného obchodu. V dôsledku reforiem bola v Austrálii uskutočnená unilaterálna liberalizácia obchodnej politiky (napr. zníženie ciel na textilné, odevné výrobky, obuv, osobné automobily (z 15% na 10%); liberalizovaný bol aj sektor civilného letectva, telekomunikácií, výroby a distribúcie elektriny; klesla miera podpory priemyselnej výroby. Napriek tomu je Austrália kritizovaná za daň na luxusné autá a na alkohol, za systém sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení a existenciu štátnych obchodných podnikov pre obchod s citlivými tovarmi (napr. obilie).

Austrália nie je signatárom dohody o vládnom obstarávaní, a preto sú pravidlá nastavené tak, aby boli ľahko interpretovateľné v prospech austrálskych firiem (napr. vyžaduje sa istý podiel domácej produkcie).

V súlade s prebiehajúcimi reformami sa dovozný a vývozný režim stáva otvorenejší, pohyb tovarov obmedzujú hlavne prísne sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia (SPS measures) - informácie austrálskych SPS opatreniach sú prístupné na <http://www.daff.gov.au/>. Valorické ekvivalenty nevalorických ciel sú vysoké; aplikácia medzinárodných štandardov by mohla byť vyššia. Uplatňujú sa netransparentné exportné obmedzenia (licencie, sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia, exportné kvóty, štátne obchodné podniky). Priemerná aplikovaná colná sadzba je 3,8% (1,4% pri poľnohospodárskych výrobkoch a 4,2% pre nepoľnohospodárskych výrobkoch). 48% položiek colného sadzobníka podlieha 0% colnej sadzbe a na ďalších 39% položiek colného sadzobníka sa uplatňuje clo nižšie ako 5%. Najvyššie clá sa nachádzajú v sektore textilu, obuvi, automobilov a plastov. Aktuálne

informácie o colných sadzbách sú dostupné prostredníctvom stránky Austrálskeho colného úradu <http://www.customs.gov.au/>

Investičný režim je vo všeobecnosti liberálny, vyskytujú sa však obmedzenia zahraničnej majetkovej účasti v niektorých citlivých sektoroch (napr. telekomunikácie, doprava, médiá) a záhlavý proces hodnotenia súladu plánovanej investície s národnými záujmami. Existuje obmedzenie pre vstup zahraničných investičných fondov (sovereign wealth fund) v majetku štátu. Zameriava sa najmä na kontrolu prieniku investícií čínskych štátnych podnikov do austrálskeho ťažobného priemyslu. Pre posudzovanie PZI je zriadený osobitný úrad (FIRB – Foreign Investment Review Board) <http://www.firb.gov.au/>, ktorý má za úlohu posudzovať PZI podľa zákona z roku 1975 (FATA – Foreign Acquisitions and Takeovers Act). V poslednej dobe začali čínske štátne podniky a investičné fondy investovať do ťažobného priemyslu a každá takáto investícia je posudzovaná z uvedeného aspektu.

Liberalizácia obchodno-politického režimu pokračuje, ale pretrváva jeho nízka transparentnosť a neustále zmeny znemožňujú dovozcom orientovať sa v najnovších procedurálnych predpisoch.

Zo strany slovenských podnikateľov nie sú evidované žiadne výhrady či sťažnosti na austrálsky obchodno-politický režim. Neexistujú prípady diskriminácie, alebo prekážok znemožňujúcich vývoz, dovoz alebo investície v Austrálii.

Jediná významná obchodná prekážka sa týka dovozu luxusných osobných automobilov. Dovoz je zaražovaný dodatočnou daňou vo výške 33 % z hodnoty automobilu presahujúcej limit (threshold) 57.466 AUD. Týka sa to osobných automobilov vyvázaných zo Slovenska, Volkswagen Touareg, Audi Q7 a Porsche Cayenne. Veľvyslanectvo SR sa touto otázkou zaoberá v rámci pracovnej skupiny vytvorenej pri Delegatúre EÚ (Market Access Team). Spoločný postup vyplynul zo skutočnosti, že 60 % dovážaných luxusných aut pochádza z Európy. Pracovná skupina predložila komisii pre obchodnú politiku rozklad dopadu na vzájomný obchod, napriek tomu vláda schválila nie zníženie, ale zvýšenie LCT z 25 na 33 %. Hlavným dôvodom zvýšenia úrovne LCT na 33% je zabezpečenie vyšších príjmov pre austrálsky štátny rozpočet.

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Základná štatistika zahraničného obchodu Austrálie v mil. AUD:

	2008	2009	2010
Vývoz	276 660	249 921	284 579
Dovoz	285 619	253 942	267 772
Saldo	- 8 959	- 4 021	+ 16 807

V dôsledku výrazného rastu cien nerastných surovín vzrástol austrálsky export v roku 2010 o 13,9%, import vzrástol o 5,4 % obrat vzrástol o 9,6%. Zahraničný obchod vykazoval v posledných rokoch pasívne saldo, ktoré sa až v priebehu roku 2010 zmenilo na kladné, vďaka silnému hospodárskemu oživeniu ázijských ekonomík a tým vyvolanému nárastu cien surovín, ktoré Austrália exportuje. V prípade ak sa udrží ekonomický rast v ázijských ekonomikách a ich dopyt na nerastné suroviny, možno očakávať udržanie pozitívnej bilancie austrálskeho zahraničného obchodu aj v roku 2012.

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz

Tovarová štruktúra austrálskeho zahraničného obchodu je za posledných 10 rokov pomerne stabilná. Podiely tovarových skupín a jednotlivých tovarov sa v podstate nemenia.

Vývozy sa dlhodobo sústreďujú do skupiny nerastných surovín a poľnohospodárskych surovín. Podľa ABS sú vývozy členené na poľnohospodárske a nepoľnohospodárske. Z poľnohospodárskych surovín majú najväčší podiel na celkových vývozoch hovädzie a nehovädzie mäso (3,1%), pšenica (2,4%) a ovčia vlna (0,9%).

Medzi najväčšie položky nepoľnohospodárskych vývozov patrí železná ruda a koncentráty (17,3%), uhlie (15,1%), zlato (6,2%), ropa (3,3%), zemný plyn (2,8%).

Tovarová štruktúra vývozov sa dlhodobo meniť nebude, lebo zásoby nerastných surovín a podmienky pre ekonomickú poľnohospodársku výrobu sú limitované prírodnými podmienkami. Priemyselná výroba závisí od prílevu PZI a aj napriek pomerne priaznivému podnikateľskému prostrediu sa zahraničný kapitál nebude v Austrálii etablovať s výrobou väčšou ako je primeraná spotrebe 23 mil. obyvateľov.

Dovozy

Najväčšie podiely na celkových dovozoch tovarov predstavuje surová ropa (7,0%), osobné automobily (5,2%), rafinovaná ropa (4,1%), liečivá (3,0%), telekomunikačné zariadenia (2,9%), počítače (2,3%), nákladné vozidlá (2,0%), zlato (1,8%).

Ani v prípade dovozov nemožno očakávať zásadné zmeny v tovarovej štruktúre. Vysoký podiel spotrebných tovarov sa udrží, lebo ekonomika produkuje dostatok zdrojov na ich dovoz, avšak pre obmedzený trh 22 mil. obyvateľov sa nebude v krajine etablovať neprimerane vysoký počet ďalších výrobcov spotrebných tovarov. Dovoz surovín, materiálov a komponentov tiež zostane nezmenený, lebo ide o zásobovanie PZI tými surovinami a komponentmi, ktoré austrálska príroda neponúka. Dovoz investičných tovarov sa bude riadiť potrebami PZI resp. potrebou poskytovať údržbu dovezenej techniky a potrebami ťažobného priemyslu

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu Austrálie je dlhodobo stabilná, najvýznamnejšími partnermi v r. 2010 boli Čína (19,1%) členské krajiny ASEAN (14,6%), Japonsko (12,0%) a EÚ (14,1%). EÚ s 20% podielom zostáva najvýznamnejším partnerom Austrálie v obchode so službami.

V prípade austrálskych dovozov sú najvýznamnejšími exportérmi na austrálsky trh Čína (s podielom 15,3%), USA (13,2%) a Japonsko (7,6%). Z hľadiska austrálskych vývozov sú najvýznamnejšími partnermi Čína (s podielom 22,6%), Japonsko (16,0%) a Južná Kórea (7,9%). EÚ má podiel 9,5% exportu Austrálie.

Zásadné zmeny v orientácii austrálskeho zahraničného obchodu sa najbližších 3 - 5 rokov pravdepodobne neudejú a Čína zostane najväčším individuálnym obchodným partnerom Austrálie. Dôvodom sú zvyšujúce sa vývozy surovín (železná ruda, uhlie) a na druhej strane rastúce dovozy spotrebného tovaru.

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Tovarová štruktúra vzájomného dovozu a vývozu medzi SR a Austráliou (mil. EUR):

	2006	2007	2008	2009	2010	Index % 2009/2010
Vývoz	76,3	77,2	110,0	53,0	79,2	149
Dovoz	24,3	19,2	21,4	19,4	22,0	114
Obrat	100,6	96,4	131,4	72,4	101,2	140
Saldo	+ 52,1	+ 58,0	+ 88,6	+ 33,6	+ 57,1	170

Najdôležitejšími vývoznými tovarmi zo Slovenska do Austrálie sú osobné automobily (69%), odborné, stroje a zariadenia používané v priemysle (5,2%) vedecké a riadiace prístroje a zariadenia (4,4%), výrobky z nekovových nerastov (4,0%), zariadenia na telekomunikáciu, záznam a reprodukciu zvuku (2,9%) nábytok a jeho diely (2,3%), papier, lepenka a výrobky z nich (1,6%), nasledované množstvom menších položiek.

Tovarová štruktúra slovenských **dovozov** je pomerne pestrá. Najvýznamnejšími dovoznými tovarmi z Austrálie sú koža a kožené výrobky (61,7%), usne a surové kože (9,2%) liečivá a farmaceutické výrobky (7,6%), elektrické zariadenia, prístroje (5,6%), nápoje (2,3%).

Slovenské **vývozy** do Austrálie v čase globálnej ekonomickej krízy klesli približne na polovičnú hodnotu oproti predchádzajúcemu roku. Dôvodom bol 60% pokles exportu osobných automobilov na ktorom sa negatívne prejavilo zníženie odbytu automobilov vyššej triedy v podmienkach krízy a zvýšenie austrálskej dane na luxusné vozidlá. Uvedená daň sa týka nasledovných osobných automobilov vyvázaných zo Slovenska: Volkswagen Touareg, Audi Q7 a Porsche Cayenne. ZÚ Canberra sa otázkou austrálskej dane na luxusné vozidlá zaoberá v rámci pracovnej skupiny vytvorenej pri Delegatúre EÚ (Market Access Team).

V súvislosti s poklesom slovenského exportu do Austrálie počas globálnej ekonomickej krízy sa ekonomický diplomat pri ZÚ SR Canberra zameril na úzku spoluprácu s delegatúrou EÚ pri riešení obchodných prekážok pre slovenský export, na podporu aktivít slovenských exportných podnikov v teritóriu, na uskutočňovanie podujatí na podporu vstupu austrálskych PZI na prezentácie Slovenska ako atraktívnej turistickej destinácie. V roku 2010 sa obnovil rast slovenského vývozu do Austrálie – index rastu slovenského vývozu dosiahol 149%.

Za najperspektívnejšie kľúčové sektory rozvoja spolupráce možno označiť strojársky priemysel, sektor služieb a prieskum/ťažbu nerastných surovín.

Značné rezervy, a teda aj perspektíva spolupráce je v oblasti cestovného ruchu, či už formou účasti austrálskeho kapitálu na rozvoji turistickej infraštruktúry na Slovensku, alebo formou aktívneho cestovného ruchu

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

- obchodná prax - odporúčaný postup

Pri nadväzovaní kontaktov je potrebné byť na dobrej jazykovej aj estetickú úrovni. Je vhodné prezentovať sa aj keď jednoducho, ale úhľadnou, jazykovo a odborne presnou internetovou stránkou. Tlačené ponukové materiály (prospekty, katalógy a pod.) musia mať tiež vysokú jazykovú a technickú úroveň. Zasielanie neosobných, všeobecných ponukových listov má len minimálny úspech. Je treba vždy vyhľadať konkrétnu osobu a ponuku adresovať do jej pozornosti, následne je treba telefonicky overiť, či ponuka došla a snažiť sa získať k nej názor. Niekedy je treba aj takéto adresné ponuky zopakovať, lebo sú podobne ako

v internete odkladané ako „spam“. Ak teda náhodou austrálska firma nehľadá presne to, čo práve predložená ponuka obsahuje, je treba počítať s tým, že získanie pozornosti a záujmu o novú ponuku trvá niekoľko mesiacov. Pri telefonickom nadväzovaní kontaktu je veľkou nevýhodou časový posun, ktorý v európskom zimnom období predstavuje 10 hodín. V praxi obchodných rokovaní je treba počítať s tým, že prevláda anglosaský prístup: dochvilnosť a dodržiavanie nepísanej dohody. Austrálski podnikatelia sú vo výbere nových partnerov opatrní, ale keď získajú dobrý dojem z písomného a predovšetkým osobného (i telefonického) rokovania, spolupráca obvykle prebieha hladko.

- špecifiká trhu, rozdielnosť mentality

Súčasná Austrália je národnostne pestrá komunita. V obchode sa pri rokovaníach prejavuje značný vplyv indickej kultúry, ale treba počítať aj s čínskym či japonským fenoménom. Na druhej strane sú regióny resp. celé štáty, kde prevažuje čisto anglosaský prístup (napríklad priemyselné štáty South Australia a Victoria), lebo sa tam usídlili hlavne obyvatelia z Veľkej Británie, Nemecka a Škandinávie. V ostatných štátoch (NSW – služby a bankovníctvo, Queensland – turistika, poľnohospodárstvo a baníctvo, Northern Territory – turistika, poľnohospodárstvo a baníctvo a Western Australia – poľnohospodárstvo a baníctvo) naopak prevažuje ázijský fenomén.

V rokovaníach sa prejavuje snaha o pomalší a časovo dlhší princíp negociácií. Austrálsky partner si jednoducho radšej necháva na splnenie záväzku viac času. Pri plnení svojho záväzku sa obvykle nesnaží nafahovať čas, či vyhýbať sa splneniu daného slova. V poslednom období však aj v Austrálii začína platobná morálka klesať. V rokovaníach s orgánmi federálnej, štátnej správy (napríklad colnice) a samosprávy sa uplatňuje princíp vzájomného rešpektu. Zamestnanci týchto orgánov dôrazne dbajú o to, aby administratívna procedúra nevybočila ani v najmenšom detaile z predpísaných pravidiel. Zlé jazyky tvrdia, že dôvodom je skutočnosť, že okrem jednej jedinej operácie, pre ktorú je úradník zamestnaný nič iné nevie, a preto tvrdohlavo trvá na dodržaní naučeného postupu. V každom prípade sa zabehané administratívne úkony vykonávajú presne a v stanovených termínoch, ani o deň skôr ani o deň neskôr. Akékoľvek naliehanie na urýchlenie alebo vybočenie zo zaužívaných procedúr prináša do úradu chaos a nutnosť prebojovať sa cez rady úradníkov až k vedúcemu pracovníkovi, ktorý má právo, ale aj odvahu udeliť súhlas s operatívnejším, ale vždy len zákonným postupom. Administratíva je dobre platená, a preto aj fenomén úplatkov je veľmi zriedkavý.

Pracovná doba tak v administratíve ako v podnikateľskom sektore je svätá. Všetky potrebné administratívne úkony sa musia stihnúť v čase medzi 09,00 a 16,00 hod. (v bankách má jeden deň v týždni pracovnú dobu do 16,30) s tým, že v sobotu sa zásadne nepracuje (dokonca ani pošta). Maloobchodná sieť pracuje síce aj v sobotu a nedeľu ale otváracie hodiny má tiež len do 16 resp. 17,00 hod. Vo výnimočných prípadoch sú jeden deň v týždni niektoré nákupné centrá otvorené do 21,00 hod.

Obdobná situácia je v podnikateľskom sektore s tým rozdielom, že rokovania môžu pokračovať večerným spoločenským podnikom a mnohé podnikateľské semináre, výstavy, konferencie apod. sa konajú prednostne v piatok a sobotu. Piatkové odpolednia vo firmách sú obvykle raz za mesiac organizované vo forme spoločenského posedenia zamestnancov (drink). Dohodovanie pracovnej schôdzky po 16,00 hod. nie je vhodné. Nadväzný večerný spoločenský podnik má obvyklý začiatok o 18,00 hod.

- klasifikácia tovaru a kvalitatívne požiadavky na tovar

Austrália používa medzinárodnú colnú klasifikáciu harmonizovaného colného sadzovníku (Australian Customs Tariff), podrobné informácie sú dostupné na stránke: <http://www.customs.gov.au/webdata/resources/files/contentsintro.pdf>

U mnohých výrobkov sa požaduje, aby pred ich dovozom do Austrálie boli schválené pre všeobecnú spotrebu na základe zákona o ochrane spotrebiteľa <http://australia.gov.au/topics/economy-money-and-tax/consumer-protection>.

- balenie, doprava, značenie tovaru

Balenie tovaru musí byť kvalitné a spotrebiteľsky atraktívne. Na spotrebných tovaroch je dôležitá etiketa v angličtine, jej obsah musí zodpovedať prísny predpisom, ktoré sú takmer v každom štáte odlišné. Z dôvodov karanténnych predpisov sa drevo ako obalový materiál môže používať len v prípade, že bolo patrične ošetrené (fumigácia, morenie a parenie).

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Odbytové možnosti sú posudzované nasledovných hľadísk:

1. podľa vývozných štatistík MH SR za rok 2010 a jan.-august 2011
2. podľa dovozných štatistík ABS (Australian Bureau of Statistics) za rok 2010-11
3. podľa skúseností zo spracovávaných ponúk a dopytov

Austrálska štatistika ABS v roku 2010-11 zaznamenala dovoz zo SR v hodnote 156 mil. AUD, čo predstavovalo 0,1 % podiel na celkových austrálskych dovozoch (58. pozícia medzi exportérmi do Austrálie). Podľa austrálskej štatistiky ABS sú najvýznamnejšími položkami slovenského exportu na austrálsky trh:

Osobné motorové vozidlá	(96%)
Lekárske prístroje	(5%)
Hudobné nástroje a ich časti	(5%)
Stolové sklo a sklenený tovar	(4,%)

Z metodiky austrálskeho štatistického úradu ABS vyplýva, že nie všetky tovary vyrobené na Slovensku a vyvezené do Austrálie sú evidované ako slovenské vývozy. Slovenské štatistiky poskytujú preto lepší obraz o objeme ale hlavne o komoditnej štruktúre slovenských vývozov. Z uvedeného dôvodu je nasledujúci rozbor založený hlavne na štatistikách MH SR.

Podľa slovenskej štatistiky MH SR vývoz zo Slovenska do Austrálie v roku 2010 dosiahol 79,2 mil. EUR. Za prvých 8 mesiacov roku 2011 dosiahol slovenský vývoz do Austrálie hodnotu 64,3 mil. EUR, čo v porovnaní s hodnotou slovenského vývozu za rovnaké obdobie r.2009 (46,1 mil. EUR) predstavuje rast s indexom 140 (2011/2010). Najvýznamnejšími tovarovými skupinami vo vývoze SR do Austrálie sú:

Cestné vozidlá s podielom	(63,6%)
Lietadlá a ich časti...	(8,5%)
Jadrové reaktory, kotly, stroje a mechanické zariadenia...	(6,6%)
Lekárske, chirurgické, zubolekárske nástroje a prístroje...	(4,4%)
Nábytok, posteľoviny, matrace, lampy..	(3,6%)
Sklo a sklenený tovar ...	(3,5%)
Elektrické prístroje na záznam zvuku, TV obrazu ...	(2,6%)
Hračky a športové potreby ...	(1,7%)
Papier a lepenka ...	(1,2%)
Obuv a podobné predmety ...	(0,9%)

Perspektívy ďalšieho rastu sú v Austrálii otvorené najmä pre nasledovné slovenské výrobky:

HS 87 Osobné automobily a iné motorové vozidlá

Osobné automobily v hodnote 14,5 mld. AUD (približne 11 mld. EUR) predstavujú 5,2% austrálskeho importu. Podľa štatistík je táto skupina nosnou skupinou vývozu do Austrálie s podielom 63,6% na slovenskom exporte.

Aj keď v roku 2010-11 austrálsky dovoz osobných vozidiel poklesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 3%, možno konštatovať, že dopyt na motorové vozidlá v Austrálii a ich import zo zahraničia majú dlhodobu stúpajúcu tendenciu.

Volkswagen Slovakia zo svojho závodu v Bratislave vyváža do Austrálie drahé modely VW Touareg, Audi Q7 a Porsche Cayenne. Hospodárska kríza obvykle postihuje hlavne predaj automobilov vo vyšších cenových triedach, nakoľko spotrebiteľia svoj záujem dočasne smerujú na lacnejšie a menšie modely aut. Pokiaľ sa nezmení štruktúra slovenského exportu motorových vozidiel v prospech menších a lacnejších automobilov, tieto vývozy budú silne závisieť od momentálnej úrovne prosperity austrálskych spotrebiteľov.

Austrálska vláda poskytuje rozsiahlu rozvojovú pomoc pre miestny automobilový priemysel. Táto pomoc umožňuje austrálskym montovniam (GM/Holden, Ford a Toyota) aj napriek ich vysokým výrobným nákladom a posilňovaniu meny AUD pokračovať vo výrobe. **Pre zvýšenie slovenského vývozu by bolo vhodné doplniť export luxusných automobilov aj lacnejšími modelmi. Okrem toho by vývoz slovenských hotových automobilov mohol byť v budúcnosti doplnený aj rozsiahlejším vývozom komponentov.** Automobilové komponenty sa do Austrálie v súčasnosti dovážajú v hodnote približne 1,9 mld. EUR, v roku 2010-11 vzrástol ich dovoz o 5,3%.

HS 85 Elektrické stroje a zariadenia, prístroje...

Austrália dováža tieto tovary v hodnote 1,8 mld. EUR ročne, v roku 2010-11 vzrástol ich import do Austrálie o 7,5%. Miestna výroba nie je dostatočná ani v jednom produkte tejto skupiny, a preto Austrália tento tovar dováža predovšetkým od tradičných svetových výrobcov (Phillips, Osram, Sylvania apod.). Medzi slovenských vývozcov v tejto komoditnej skupine pravdepodobne patrí OSRAM Slovakia (žiarovky), významnými komoditami sú aj automobilové káblové zväzky, elektrické transformátory, izolátory, rozvádzače apod. Pozitívnym faktorom je skutočnosť, že austrálske štatistiky vykazujú podstatne vyššiu hodnotu dovozov tejto skupiny ako štatistiky MH SR.

Podľa doterajšieho vývoja dopytu, táto skupina tovarov má perspektívu ďalšieho rastu, perspektívne sa javí najmä možnosť rozšírenia dodávok pre automobilový priemysel.

HS 94 Nábytok, osvetľovacie telesá

Austrália doviezla v roku 2010-11 tieto tovary v hodnote približne 2 mld. EUR (cca. 1% hodnoty austrálskeho dovozu). Táto tovarová skupina zahrnuje širokú škálu výrobkov a podľa slovenských štatistík by malo ísť najmä o vývoz podskupiny 9405-svietidlá a podskupiny 9401-sedadlá. V prípade svietidiel je OBEO v kontakte s významným vývozcom svietidiel do Austrálie - OMS Senica. V prípade sedadiel ide zrejme hlavne o vývoz automobilových sedačiek od austrálskej investície na Slovensku - Howe Leather. V prípade dreveného nábytku ide o vývozy do siete IKEA.

Slovensko v súčasnosti exportuje do AUS tieto tovary v hodnote 2,25 mil. EUR ročne. V roku 2011 vzrástol slovenský export tejto skupiny tovarov o 44%, pričom predstavuje 3,6% nášho exportu do AUS. **Uvedené skupiny tovarov majú na austrálskom trhu perspektívu ďalšieho rastu.**

HS 70 Sklo a sklenený tovar

Podľa austrálskych aj slovenských dovozných štatistík si táto skupina drží dlhodobu významné miesto medzi dovozmi zo SR. Na vývozoch sa podieľa predovšetkým RONA a.s., vývozy sa vo veľkej miere realizujú cez sprostredkovateľa vo Veľkej Británii.

Sklo a sklenený tovar v hodnote 2,25 mil. EUR má na slovenskom exporte do Austrálie podiel 3,5%. U tejto skupiny tovarov vykazujú štatistiky MH SR vyššie slovenské vývozy ako austrálske štatistiky. Dôvodom je zrejme reexport prostredníctvom britskej značky Dulton, (uvedená značka zaručuje lepšiu akceptovateľnosť slovenského skla na austrálskom trhu). **Sklo a sklenený tovar majú na austrálskom trhu perspektívy k tomu, aby ich vývoz ďalej rástol** aj napriek silnejúcej konkurencii nielen z ázijských ale aj európskych krajín (Poľsko, Rumunsko).

HS 64 Obuv a jej časti

Táto skupina tovarov sa v slovenských vývozoch objavuje už niekoľko rokov, podľa údajov roku 2010 dosahuje 0,9 percentný podiel na slovenských vývozoch. Najrozšírenejšou a najznámejšou značkou obuvi zo SR predávanou v Austrálii je obuv ECCO.

Podľa štatistík dovoz obuvi zo Slovenska do AUS dosiahol v roku 2010 hodnotu 622 tis. EUR a v roku 2011 dosiahol vysoký nárast s indexom 209. Výrazne **rastúci trend svedčí o tom, že na Slovensku vyrábaná obuv si nachádza dostatočný odbyt a náš export obuvi má priestor pre ďalší rast na austrálskom trhu.**

HS 48 Papier, kartón a výrobky

Táto skupina predstavuje 1,2% slovenského vývozu do Austrálie v hodnote 1 mil. EUR. Za prvých 8 mesiacov roku 2011 síce došlo k poklesu slovenského exportu týchto tovarov o 9%, avšak **priestor na zvyšovanie vývozu tejto skupiny je vzhľadom na nedostatočnú austrálsku domácu výrobu otvorený.**

HS 84 Obrábacie stroje a zariadenia, ložiská, chladničky, čerpadlá...

Jedná sa o širokú škálu strojov a zariadení vrátane domácich spotrebičov (chladničky, práčky). Podľa zoznamu exportérov ide zrejme o vývozy od Sauer-Danfoss, Embraco, Liptovské strojárne, PTX-Saws, Whirlpool a ďalších zahraničných investorov v SR (ložiská INA). Možno očakávať, **že táto skupina sa bude aj naďalej významnou mierou podieľať na exporte slovenských vývozov.**

HS 95 Kolotoče, hračky, športové potreby....

Hračky a športové potreby dlhodobo zaberajú významné miesto tak v štatistikách slovenských vývozov ako aj v štatistikách austrálskych dovozov. Uvedené komodity majú na austrálskom trhu dostatočný dopyt, preto existuje možnosť ďalšieho zvyšovanie exportu tejto skupiny.

Sortiment slovenských exportov sa neustále mení, čo je dôkazom rastúcej schopnosti slovenskej ekonomiky uspokojovať požiadavky aj tak vzdialených trhov akým je Austrália. Svedčí o tom aj skutočnosť, že v slovenských vývozoch sa objavujú úplne nové komoditné skupiny a získavajú výrazný podiel na celkových slovenských exportoch. Príkladom je tovarová skupina HS 88 Lietadlá... (ultra ľahké lietadlá od firmy Aeropro Nitra). Za prvých 8 mesiacov r. 2011 slovenský export lietadiel dosiahol hodnotu 5,5 mil. EUR a podiel 8,5% v našom exporte do Austrálie.

Je možné skonštatovať, že austrálska ekonomika má v posledných rokoch prevažne dovozný charakter. Väčšina priemyselných a spotrebných statkov je dovážaná, alebo vyrábaná v pobočkách zahraničných firiem. Z uvedeného dôvodu je možné na austrálskom trhu ponúkať všetky druhy tovarov a závisí len od ich konkurenčnej schopnosti, či sa na trhu uplatnia.

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Pre úspech slovenských exportérov v Austrálii je najdôležitejším subjektom dovozca a distribútor na úrovni veľkoobchodu. Spôsob predaja a marketingová prax na vnútornom trhu sú väčšinou prenechané miestnym maloobchodným firmám. Najvhodnejším riešením pre slovenského exportéra je spolupráca s takým importérom/distribútorom, ktorý má zastúpenia vo väčšine austrálskych štátov a prípadne aj na Novom Zélande. Efektívne a dlhodobé výsledky obvykle prináša dovoz do Austrálie prostredníctvom významných miestnych firiem. Zoznamy distribútorov majú k dispozícii obchodné komory jednotlivých štátov a špecializované marketingové/konzultačné firmy, ktoré ich poskytujú za úplatu.

Pretože ponuka vysoko prevyšuje dopyt, austrálsky dovozca je náročný ani nie tak na úroveň ponúkaného tovaru ako skôr na vysokú úroveň ponukového procesu. Austrálsky dovozca je zároveň dosť konzervatívny a nerád mení zabehané obchodné vzťahy aj napriek zjavným prednostiam novej ponuky. Úspešná prezentácia novej ponuky má preto obvykle dlhodobý

charakter a najlepšie je pritom využívať klasické formy akvizičnej činnosti, ako sú účasti na veľtrhoch a výstavách, alebo priame oslovovanie potenciálnych partnerov.

1/ Veľtrhy a výstavy

V Austrálii sa každoročne koná veľké množstvo výstav, z ktorých najvýznamnejšie sa uskutočňujú v ekonomických centrách – Sydney, Melbourne, Brisbane, Perth a Adelaide. Väčšina austrálskych výstavných podujatí nemá charakter veľkých medzinárodných stretnutí svetovej konkurencie ako je zvykom v Európe, vo väčšine prípadov sa jedná skôr predajné trhy ponúkajúce príležitosti pre oslovenie priameho spotrebiteľa.

V prípade veľtrhov a výstav v Austrálii je preto treba rozlišovať medzi výstavnými podujatiami vhodnými na vyhľadávanie partnera pre dovoz a distribúciu prostredníctvom priamej účasti slovenského vývozcu na výstave (výstavy, ktoré navštevuje len odborná verejnosť) a výstavnými akciami predstavujúcimi skôr predajné trhy, ktoré navštevuje aj bežná verejnosť a môžu byť súčasťou reklamnej kampane medzi potenciálnymi spotrebiteľmi. Účasť na predajných trhoch obvykle zabezpečujú miestni dovozcovia. Vystavovať na podujatiach predstavujúcich predajné trhy nemá pre slovenského exportéra význam, avšak návšteva takéhoto podujatia poskytuje možnosť nadviazať užitočné kontakty s tam vystavujúcimi austrálskymi dovozcami.

Informácie o veľtrhoch a výstavách sa dajú nájsť takmer výhradne na internete, pričom podľa internetovo dostupných informácií je veľmi ťažko rozlíšiť či ide o významné podujatie zamerané na odbornú verejnosť. Prístup k informačným databázam je obvykle možný iba za úplatu. V prípade, ak to okolnosti umožňujú je vhodné najskôr niekoľko výstav osobne navštíviť a na základe toho sa rozhodnúť, ktorej sa zúčastniť ako vystavovateľ. Veľvyslanectvo SR Canberra priebežne sleduje výstavné akcie a prípadným záujemcom môže odporučiť konkrétnu akciu pre návštevu resp. účasť.

2/ Priame oslovovanie potenciálnych partnerov (dovozcov, distribútorov)

V prípade, že sa podarí získať partnera, ktorý má záujem o dovoz ponúkaného slovenského tovaru do Austrálie, je možné s ním nadviazať obchodnú spoluprácu na výhradnej alebo na nevýhradnej báze. V oboch prípadoch môže ísť o partnera - sprostredkovateľa na províznej báze, alebo partnera – dovozcu na vlastný účet. Druhá forma je bežnejšia - austrálsky dovozca v takomto prípade nakupuje tovar a následne ho distribuuje vlastnou distribučnou sieťou. S tým je potrebné počítať pri zostavovaní cenníka.

Nevýhradná forma sa obvykle používa, ak ide o obchodnú firmu, ktorá sa zaoberá dovozom a distribúciou obdobného tovaru od viacerých zahraničných dodávateľov. Takáto forma spolupráce zvyčajne nastane, ak zahraničná spoločnosť presvedčí svojho austrálskeho partnera, aby do svojej ponuky zaradil aj jej nový sortiment tovarov. Aj v tomto prípade však austrálsky partner požaduje, aby minimálne na jeden rok nebol tovar ponúkaný iným austrálskym firmám.

Spolupráca na výhradnej báze obvykle nasleduje po určitom období úspešnej spolupráce. V tomto prípade je vhodné následne založiť spoločný podnik s miestnym partnerom. Založenie vlastnej firmy (pobočka, dcérska firma apod.) podľa austrálskych zákonov nie je zložité, vyžaduje si to však presťahovanie sa do Austrálie alebo angažovanie miestneho manažéra. Preto je obvykle efektívnejšie nájsť si austrálskeho partnera, založiť s ním spoločný podnik a spoločník sa stane manažérom firmy.

Austrália sa v zahraničných obchodných vzťahoch orientuje predovšetkým na svojich tradičných partnerov najmä z USA, Japonska, Číny a ostatných ázijských krajín. Obchodnú spoluprácu s týmito krajinami austrálski obchodníci vyhľadávajú, naopak od obchodníkov z ostatných krajín očakávajú aktívny ponukový prístup.

- centrálné nákupy, obchodné refazce

Jednou z foriem ako získať zákazku je účasť na verejnej súťaži (tender). Austrálske federálne a štátne inštitúcie i podnikateľské organizácie (napr. telekomunikačná spoločnosť TELSTRA) používajú pri svojom nákupe výrobkov a služieb takmer výhradne verejné súťaže. Ide predovšetkým o zákazky v sektore dodávok vojenských zariadení, infraštruktúry apod. Zahraničná firma sa verejnej súťaže môže priamo zúčastniť len za predpokladu, že má v Austrálii svojho zástupcu alebo svoju vlastnú pobočku.

Distribučný systém Austrálie nie je zo strany štátnych orgánov nijako riadený, veľké obchodné firmy nakupujú a dovážajú vo vlastnej réžii pre vlastnú sieť obchodov (Woolworths, IGA, Coles). Ďalej tu existujú špecializované veľkoobchodné firmy, ktoré dodávajú tovary tak veľkým ako aj malým obchodníkom. Okrem toho sa obchodom a sprostredkovaním kontaktov zaoberá veľké množstvo agentov a konzultantov, bez vlastných veľkoobchodných, či maloobchodných kapacít. Optimálne riešenie pri výbere odbytovej cesty je závislé v prvom rade na charaktere tovaru.

V súlade so záväzkami vyplývajúcimi z dohody o voľnom obchode s USA (AUSFTA) Austrália prijala celý rad opatrení na liberalizáciu a zvýšenie transparentnosti systému verejného obstarávania. Aj napriek tomu, že nie je signatárom a neuplatňuje WTO GPA (General Procurement Agreement), aj zahraničné spoločnosti majú možnosť zúčastňovať sa verejných súťaží tak na federálnej ako štátnej úrovni. Systém opatrení nebol však vykonaný formou legislatívnych aktov, ale len formou vnútorných nariadení príslušných orgánov štátnej správy. K týmto opatreniam nezainterosovaná osoba môže len ťažko získať prístup, lebo ide o vnútorné predpisy, ktoré sa na zvláštnu žiadosť vydávajú len tomu, kto sa do verejnej súťaže hlási.

Dôležitou skutočnosťou je, že pre účasť na verejnom obstarávaní je bezpodmienečne nutné mať v Austrálii vlastnú firmu s austrálskou poštovou adresou, alebo splnomocnenú zastupiteľskú firmu s austrálskou adresou, ktorá operatívne reaguje na požiadavky zadávateľa (niekedy je treba navštíviť zadávateľa do 24 hodín).

Na federálnej úrovni sú najdôležitejšie informácie o verejnom obstarávaní na nasledovných internetových adresách:

www.tenders.gov.au - Australian Government Tender System

www.apcc.gov.au - Australasian Procurement and Construction Council

ďalšie zdroje informácií o verejnom obstarávaní sú dostupné na stránkach:

[Commonwealth Procurement Guidelines - FMG 1](#)

<http://www.defence.gov.au/dmo/gc/dppm.cfm>

[Financial Management and Accountability Act 1997](#)

<http://www.finance.gov.au/financial-framework/cac-legislation/finance-ministers-cac-act-procurement-directions.html>

<http://www.finance.gov.au/Publications/fmg-series/docs/FMG15.pdf>

<http://www.icn.org.au>

<http://www.vgpb.vic.gov.au/>

- podmienky zriadenia spoločnosti, formy spoločností, zákonná úprava

Zahraničné firmy zriaďujú svoje spoločnosti v Austrálii najčastejšie prostredníctvom založenia svojej dcérskej firmy v právnej forme „spoločnosť vlastníkov – Pty. Ltd.“ alebo vo forme „spoločnosť verejná – Ltd.“.

Iné, menej často využívané právne formy registrácie spoločností sú partnerstvo (partnership), partnerstvo s ručením obmedzeným (limited partnership), podniky jednotlivcov (sole proprietors), trusty (trusts) a spoločné podniky (Joint Ventures). Náklady na registráciu založenie spoločnosti predstavujú cca 700-1500 AUD.

Zakladanie spoločných podnikov je jednoduchá administratívna operácia. Podobná situácia je aj s registráciou spoločnosti v Australian Securities and Investments Commission (www.asic.gov.au). Firmy sú povinné používať v oficiálnej dokumentácii daňové a registračné číslo nazývané Australian Business Number – ABN (obdoba IČO a DIČ v SR). Systém

podnikania je pomerne zložitý z dôvodu rozsiahleho a komplikovaného daňového a poplatkového systém.

Nákladovosť investície v Austrálii posudzovaná cenou pracovnej sily je pomerne vysoká nielen preto, že priemerné mzdy dosahujú vysokú úroveň, ale aj preto, že odvodové povinnosti sú tiež pomerne vysoké. Neexistuje pritom jednotný sadzovník a odvody sú podobne ako dane predmetom náročných výpočtov špecializovaných firiem. Jednotná a jednoznačná je len sadzba na dôchodkové sporenie, kde každý zamestnávateľ odvádza 9 % čistej mzdy zamestnanca.

- možnosti získania informácií o spoločnosti a miestnom trhu

Prístup k podnikateľskej databáze je veľmi limitovaný. Podnikový register poskytuje len minimálnu informáciu (uvádza len PSČ a sídelné mesto) a už len získanie adresy je spoplatnené. Zoznamy distribútorov majú k dispozícii obchodné komory jednotlivých štátov a špecializované marketingové/konzultačné firmy, ktoré ich poskytujú za úplatu. Najbežnejší spôsob ako získať adresár firiem je nákup katalógu vystavovateľov na výstavných akciách. Detailné informácie o konkrétnych austrálskych firmách možno získať za poplatok prostredníctvom Australian Securities and Investment Commission <http://www.asic.gov.au/asic/asic.nsf>. V prípade, ak je potrebná hlbšia analýza možno sa obrátiť sa na Dun & Bradstreet <http://dnb.com.au/>. Najefektívnejší spôsob oslovenia potenciálneho partnera je na základe odporúčania iného partnera. Odporúčanie britského partnera má obvykle cenu zlata.

- cenová politika, odporúčaná platobná podmienka, spôsoby riešenia sporov

Pri zadávaní cenovej ponuky austrálskej firme sa neodporúča nadsadzovať cenu o viac ako 10%, v opačnom prípade obvykle nie je ponuka považovaná za serióznu a nie je záujem o ďalšiu komunikáciu.

Austrálska platobná morálka je v zásade dobrá. Nie sú potrebné siahodlhé kontrakty či iné písomné záväzky pre splnenie dodávky či jej zaplatenie. Ak austrálsky partner objedná tovar, dodávateľ potvrdí a stanoví racionálnu platobnú podmienku, platba spravidla prebehne podľa požiadavky. Používaným nástrojom platobného styku je bankový akreditív, vyskytujú sa aj platby zmenkou, šekom a v zriedkavých prípadoch aj v hotovosti. Bežné sú hladké platby vopred až do 100 % hodnoty objednávky s tým, že dodacia lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní a hodnota objednávky do výšky 50 tis. AUD. Pri dlhších lehotách a objemnejších objednávkach sa zvykne platiť medzi 30 – 50 % vopred, zostatok buď až po dodaní, alebo časť pri odoslaní tovaru a časť po jeho obdržaní. V niektorých prípadoch musí vývozca počkať na platbu a dodáva tovar len na základe prísľubu zaplatiť 100 % hodnoty ihneď po dodaní alebo 50 % pri odoslaní tovaru a zvyšok po jeho obdržaní. Pri väčších dodávkach sa bežne aplikuje odklad platby až do 180 dní od dodania.

Platby za dovoz strojov a zariadení sa realizujú väčšinou formou dodávateľského úveru. Bežná je pritom zálohová platba vo výške od 30 do 50 % a zostatok do 30 – 180 dní od prevzatia tovaru. V poslednom období sa na žiadosť predovšetkým európskych dodávateľov začínajú uplatňovať aj factoringové alebo forfeitingové operácie.

Finančné prevody do Európy sa vykonávajú takmer výhradne v Euro, librách alebo USD. Aj napriek tomu, že internet približuje, zrýchľuje a poskytuje už aj isté záruky, austrálski partneri v prípade zaujímavej ponuky po elektronicky nadviazanom kontakte nešetria čas i náklady a radi osobne navštívia budúceho partnera - osobným stretnutím sa uistia o správnosti svojho správneho výberu dôveryhodného partnera. Obdobný prístup očakávajú aj od slovenských spoločností. Takýto postup sa môže vynechať, ak ide o nového partnera, ktorého odporučil dôveryhodný, tradičný partner. Slovná záruka tradičného partnera za nový kontakt má v Austrálii často väčšiu hodnotu ako referencia spoločnosti Dun & Bradstreet, alebo banková garancia.

V záujme prevencie vzniku neskorších problémov odporúčame slovenským vývozcom sa za nevelký poplatok vopred informovať o austrálskom obchodnom partnerovi prostredníctvom Australian Securities and Investment Commission <http://www.asic.gov.au/asic/asic.nsf>, v prípade, ak je potrebná hlbšia analýza možno sa obrátiť na spoločnosť Dun & Bradstreet <http://dnb.com.au/>.

Obchodné spory sú v Austrálii pomerne zriedkavým javom, v záujme predchádzaniu neskorším nedorozumeniam je vhodné pri uzatváraní obchodnej zmluvy nezabudnúť na klauzulu určujúcu podľa obchodného práva ktorej krajiny sa bude prípadný spor riešiť. Austrálske firmy spravidla vyžadujú, aby zmluva podliehala austrálskemu právu. V prípade obchodného sporu sa rozpory často riešia mimosúdnu cestou prostredníctvom Australian Centre for International Commercial Arbitration www.acica.com.au.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

- vízové formality, režim vstupu a pobytu

Pre občanov Austrálie platí bezvízový styk, naopak občania SR musia pre cestu do Austrálie získať vízum prostredníctvom elektronického systému, podobne ako občania väčšiny ostatných členských krajín EÚ. Slovenská republika je zaradená do zjednodušeného systému elektronického vybavovania krátkodobých turistických víz e676. Občania SR môžu svoje žiadosti o turistické víza podávať prostredníctvom internetovej stránky http://www.immi.gov.au/e_visa/visitors.htm.

Pobytové a pracovné povolenia pre cudzincov vydáva ministerstvo imigrácie a udeľuje sa v rozpätí od 6 mesiacov do 4 rokov. Založením firmy podľa austrálskej legislatívy vzniká podnikateľovi nárok na udelenie pobytového/pracovného víza. Udelenie takéhoto víza v zamestnaneckom pomere je podmienené potvrdením zamestnávateľa (austrálska firma), že dané pracovné miesto nebolo možné obsadiť austrálskym občanom s patričnou kvalifikáciou. Podrobnejšie informácie sú dostupné prostredníctvom austrálskeho Departmentu imigrácie a občianstva <http://www.immi.gov.au/>

Finančnú hotovosť nad 10.000,- AUD je potrebné deklarovať pri prechode hranicou, pričom sa na ňu nevzťahujú žiadne povolenia. Používanie debetných a úverových kariet je bežnejšie ako platby v hotovosti.

Pri vstupe do Austrálie je prísna karanténa kontrola. Je zakázané dovážať akékoľvek potraviny, drevo a výrobky z dreva, rastliny a živočíšne produkty. V prípade nedodržania tohto nariadenia je možné uplatnenie vysokých finančných pokút, nezriedka hrozí i väzenie.

Pri leteckej preprave môže cestujúci prepravovať v príručnej batožine iba obmedzené množstvo tekutín. Aktuálne a podrobné informácie o obmedzených a zakázaných predmetoch pri leteckej preprave sú uvedené na stránke austrálskeho ministerstva dopravy www.dotars.gov.au.

Turisti opúšťajúci Austráliu majú nárok na vrátenie dane za tovary a služby vo výške 10% (Goods and Services Tax - GST). Podrobné informácie o systéme vracania dane GST ako aj o tovaroch, ktorých dovoz do Austrálie je obmedzený, alebo zakázaný sú dostupné na stránke www.customs.gov.au.

- doprava a odporúčané dopravné spojenia (letecké linky, vlaky, taxi služba, MHD, požičovne áut)

Priame letecké spojenie medzi SR a Austráliou neexistuje. Vzhľadom na veľkú vzdialenosť, let medzi európskym (najčastejšie viedenským) a austrálskym letiskom (najčastejšie je to Sydney) trvá minimálne 19 hodín. Najčastejšie spojenie je s prestupom v Bangkoku, Dubai a

Singapore. Letecké spojenie s Európou zabezpečuje celý rad leteckých spoločností. Frekventovane používanými leteckými linkami sú Qantas a British Airways. Okrem toho lety medzi Európou a Austráliou zabezpečujú aj ázijské letecké spoločnosti, napríklad China Airlines, Cathay Pacific, Emirates Airlines, Etihad Airways atď. Nakoľko sa ponuka často mení, nie je možné jednoznačne odporúčať konkrétne letecké spojenie. Pri leteckej preprave môže cestujúci prepravovať v príručnej batožine iba obmedzené množstvo tekutín. Aktuálne a podrobné informácie o obmedzených a zakázaných predmetoch pri leteckej preprave sú uvedené na stránke austrálskeho ministerstva dopravy www.dotars.gov.au.

Vnútroštátna preprava vzhľadom na veľké vzdialenosti často využíva leteckú dopravu, avšak aj používanie autobusovej a vlakovej dopravy je na niektorých trasách pomerne bežné (hlavne Sydney – Melbourne - Canberra).

Preprava vo veľkých mestách (Sydney, Melbourne) je možná miestnou verejnou dopravou (vlak, autobus), alebo použitím taxi služby. V prípade použitia automobilovej prepravy je vzhľadom na ceny často výhodnejšie použiť prenájom osobného automobilu, ako využívať taxi. Celodenný poplatok za prenájom automobilu (od 55 AUD) môže byť lacnejší, ako jedna cesta taxikom.

Pri prenájme osobného automobilu je treba počítať s tým, že v Austrálii sa jazdí vľavo, pričom platí aj slovenský aj medzinárodný vodičský preukaz. Jeden či druhý je podľa miestnych predpisov (bez ohľadu na to, aká je jeho skutočná doba platnosti) možné používať iba po dobu troch mesiacov, teda po dobu platnosti turistických víz. Pri dlhodobom pobyte je nevyhnutné získať austrálsky vodičský preukaz. Podmienkou prenajatia osobného auta je platba kreditnou, alebo debetnou kartou. Platí prísny zákaz šoférovania pod vplyvom drog či alkoholu. Kontrola dodržiavania stanovených maximálnych rýchlostí je takmer permanentná. Maximálne rýchlosti sú od 40 do 60 km v mestách a od 90 do 110 km na diaľnici. Prekročenie rýchlosti v rozsahu do 20 km má za následok vysokú pokutu (690 AUD). Prekročenie rýchlosti nad 20 km môže znamenať okamžité odobratie vodičského preukazu minimálne na šesť mesiacov, v odôvodnených prípadoch (súbežné požitie alkoholu) aj odsúdenie na jeden až tri roky väzenia.

- ubytovanie (priemerné ceny v hoteloch, kde sa odporúča ubytovanie)

Ubytovacie kapacity sú ľahko dostupné a s vyhovujúcim štandardom. Izba v 3-4 hviezdikovom hoteli stojí okolo 100 – 300 AUD/noc v závislosti podľa lokality a ročného obdobia. Počas turistickej sezóny (od Vianoc do konca januára) sú ceny vyššie a je vhodné ubytovanie rezervovať vopred. Cenovo efektívne je rezervovanie hotelov prostredníctvom nasledovných internetových stránok: <http://www.wotif.com/hotels/australia-hotels.html>
<http://www.lastminute.com.au/>

- zdravotné zabezpečenie

Štátna zdravotná starostlivosť poskytuje základnú a záchrannú zdravotnú starostlivosť pre cudzincov len za úhradu, a preto je vhodné sa pred cestou do Austrálie zdravotne pripoistiť.

- sviatky a voľné dni, nevhodné na pracovné rokovania časový rozdiel

Štátne sviatky, teda dni nevhodné na rokovanie, bývajú rozdielne stanovené na úrovni federácie a štátov. Rovnaký sviatok môže byť slávený v každom štáte v iný deň, napríklad sviatok práce sa v jednotlivých austrálskych štátoch slávi v rôzne iné dni, len nie ako v Európe, t.j. 1. mája. Významnou prekážkou v rokovaní sú aj školské prázdniny - v ich čase je lepšie nenaliehať s požiadavkou dohodnúť obchodné stretnutie. Hlavná dovolenková sezóna (a teda aj školské prázdniny) trvá od polovice decembra do polovice februára.

Celoaustrálske štátne sviatky sú:

Nový rok	-	1. január
Deň Austrálie	-	26. január
Veľkonočné sviatky	-	pohyblivý sviatok
ANZAC Day	-	25. apríl

Narodeniny britskej kráľovnej - druhý pondelok v júni
 Christmas day (1. Sviatok vianočný) - 25. december
 Boxing Day (2. Sviatok vianočný) - 26. december

Okrem toho sú v jednotlivých štátoch ustanovené aj ďalšie miestne sviatky.

Časový rozdiel medzi SR a jednotlivými štátmi Austrálie je rôzny, závisí od ročného obdobia a zemepisnej polohy príslušného štátu. Pre slovenské spoločnosti je obvykle smerodajný časový rozdiel so štátom, ktorý je rozhodujúcou vstupnou bránou do Austrálie, teda so štátom New South Wales s hlavným mestom Sydney. Od času v tomto štáte (Eastern Standard Time – EST) sa smerom na západ posúva čas o pol resp. o jednu hodinu. V porovnaní so stredoeurópskym časom (SEČ) je EST v období od marca do októbra o 8 hodín dopredu a od novembra do februára o 10 hodín dopredu.

- tel. čísla (prvá pomoc, polícia, dopravná záchranná služba, požiarnici a iné)
 000 - núdzové volanie (zdravotná záchranná služba, požiarnici, polícia)
 131126 – stála informačná služba pre otravy (uštipnutia, otravy liekmi)
 132500 – záchranná služba v prípade povodní a záplav

Prílohy

Tovarová a teritoriálna štruktúra dovozu a vývozu Austrálie v mil. AUD

Tovarová štruktúra dovozu do Austrálie

Poradie	Komodita	2009-10 (júl 2009 –jún 2010)	2010-11 (júl 2010 – jún 2011)	podiel na dovoze v %	index rastu/ poklesu 2009-10/ 2010-11
	SPOLU dovoz	258 383	276 627	100,0	107,1
1	Cestovný ruch (okrem vzdelania)	19 458	21 679	7,8	111,4
2	Surová ropa	14 721	19 301	7,0	131,1
3	Osobné motorové vozidlá	14 909	14 461	5,2	97,0
4	Rafinovaná ropa	10 700	11 271	4,1	105,3
5	Služby v preprave nákladov	8 142	8 224	3,0	101,3
6	Liečivá vrátane veterinár.	7 504	8 214	3,0	109,5
7	Telekomunikačné zariadenia	6,908	7 925	2,9	114,7
8	Počítače	6 112	6 403	2,3	104,8
9	Služby v preprave pasažierov	5 118	6 103	2,2	119,2
10	Nákladné vozidlá	5 938	5 523	2,0	93,0
11	Zlato	6 863	4 967	1,8	73,4
12	Technické a iné komerčné služby	4 150	4 602	1,7	110,9
13	Poplatky za intelektuál. vlastníctvo	3 587	3 814	1,4	106,3
14	Stavebné zariadenia a ich časti	2 756	3 332	1,2	120,9
15	Služby pre podnikateľ. cestovanie	2 949	2 781	1,0	94,3
16	Nábytok, matrace a vankúše	2 560	2 674	1,0	104,5
17	Meracie a analyt. systémy	2 524	2 625	1,0	104,0
18	Profesionálne služby	2 702	2 598	0,9	96,2
19	Časti a súčasti vozidiel	2 414	2 543	0,9	105,3
20	Monitory, projektory a TV	3 157	2 541	0,9	81,5
21	Elektronické integrované obvody	1345	2467	0,9	183,4
22	Kočíky, hračky, šport. potreby	2 591	2 462	0,9	95,0
23	Elektrické stroje a ich časti	2 281	2 452	0,9	107,5
24	Gum. pneumatiky, kordy a hadice	2 101	2 327	0,8	110,8

25	Vykurovacie/chladiace zariadenia	2 233	2 104	0,8	94,2
----	----------------------------------	-------	-------	-----	------

Tovarová štruktúra vývozu z Austrálie v mil. AUD

Poradie	Komodita	2009	2010	podiel na dovoze v %	index rastu/poklesu 2009/2010
	SPOLU dovoz	249 921	284,579	100.0	113,9
1	Železná ruda a koncentráty	30 049	49 376	17,3	164,3
2	Uhlie	39 439	42 967	15,1	108,9
3	Vzdelávacie služby	17 717	17 685	6,2	99,8
4	Zlato	15 603	15 005	5,3	96,2
5	Služby osobnej dopravy	12 122	12 166	4,3	100,4
6	Surová ropa	7 175	9 425	3,3	146,4
7	Zemný plyn	7 627	7 925	2,8	123,6
8	Hliníkové rudy a koncentráty	4 798	5 293	1,9	110,3
9	Medené rudy a koncentráty	3 792	5 036	1,8	132,8
10	Meď	4 079	4 409	1,5	108,1

Teritoriálna štruktúra dovozu do Austrálie (r. 2010 v mld. AUD)

	Import v mld. AUD	podiel %	poradie
Čína	41,0	15,3	1
USA	35,3	13,2	2
Japonsko	20,4	7,6	3
Singapur	14,1	5,3	4
Thajsko	13,0	4,8	5
Nemecko	12,0	4,5	6
Veľká Británia	10,3	3,8	7
Malajzia	10,3	3,8	8
Nový Zéland	9,9	3,7	9
Kórejská republika	7,7	2,9	10
<i>Spolu dovoz</i>	<i>268,0</i>	<i>100.0</i>	

Teritoriálna štruktúra vývozu z Austrálie (r. 2010 v mld. AUD)

	Export v mld. AUD	podiel %	poradie
Čína	64,4	22,6	1
Japonsko	45,7	16,0	2
Kórejská republika	22,4	7,6	3
India	19,6	6,9	4
USA	14,5	5,1	5
Veľká Británia	12,4	4,4	6
Nový Zéland	11,4	4,0	7
Taiwan	8,9	3,1	8
Singapur	7,5	2,6	9
Thajsko	6,9	2,4	10

Zoznam kontaktov a webových stránok významných ekonomických štátnych inštitúcií:

Department of Foreign Affairs and Trade

R.G. Casey Building

John McEwen Crescent

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA SLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国
外交部

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VEČÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Barton ACT 0221 Australia

www.dfat.gov.au

Australian Trade Commission (AUSTRADE)

Minter Ellison Building

25 National Circuit, Forrest, ACT 2603

info@ustrade.gov.au

www.austrade.gov.au

Australian Customs and border Protection Service

Information@customs.gov.au

www.customs.gov.au

AUSTRALIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Lvl 3, 24 Brisbane Ave

Barton ACT 2604

PO Box 6005

Kingston ACT 2604

Tel. +61 2 6273 2311

Fax: +61 2 6273 3286

e-mail: info@acci.asn.au

<http://www.acci.asn.au/>

EUROPEAN AUSTRALIAN BUSINESS COUNCIL

Level 5, 80 William Street

Sydney NSW 2011

Tel. +61 2 9360 0269

Fax: +61 2 9360 0749

www.eabc.com.au

Australian Federation of Employers & Industries

PO Box A233

SYDNEY SOUTH NSW 1235

Telephone: 02 9264 2000

Facsimile: 02 9261 1968

Email: admin@afei.org.au

www.afei.org.au

Business SA

Enterprise House

136 Greenhill Road

UNLEY SA 5061

Telephone: 08 8300 0000

Facsimile: 08 8300 0001

Email: enquiries@business-sa.com

www.business-sa.com

Chamber of Commerce & Industry of Western Australia (Inc)

PO Box 6209

EAST PERTH WA 6892

Telephone: 08 9365 7555

Facsimile: 08 9365 7550

Email: info@cciwa.com

www.cciwa.com

MINISTRY
OF FOREIGN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC

MINISTÈRE
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE

MINISTERIO
DE RELACIONES EXTERIORES
DE LA REPÚBLICA SLOVACA

МИНИСТЕРСТВО
ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ
СЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ

وزارة
الشؤون الخارجية
للجمهورية السلوفاكية

斯洛伐克共和国的
外交部

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Austrálii: www.mzv.sk/canberra, emb.canberra@mzv.sk

Chamber of Commerce & Industry Queensland

Industry House
375 Wickham Terrace
BRISBANE QLD 4000
Telephone: 07 3842 2244
Facsimile: 07 3832 3195
Email: info@cciq.com.au
www.cciq.com.au

ACT and Region Chamber of Commerce & Industry

12A Thesiger Court
DEAKIN ACT 2600
Telephone: 02 6283 5200
Facsimile: 02 6282 5045
Email: chamber@actchamber.com.au
www.actchamber.com.au

New SouthWales Business Chamber

Level 15
140 Arthur Street
NORTH SYDNEY NSW 2060
Telephone: 13 26 96
Facsimile: 1300 655 277
Email: navigation@nswbc.com.au
www.nswbusinesschamber.com.au

Tasmanian Chamber of Commerce & Industry Ltd

GPO Box 793
HOBART TAS 7001
Telephone: 03 6236 3600
Facsimile: 03 6231 1278
Email: admin@tcci.com.au
www.tcci.com.au

Chamber of Commerce Northern Territory

Confederation House
1/2 Shepherd Street
DARWIN NT 0800
Telephone: 08 8982 8100
Facsimile: 08 8981 1405
Email: darwin@chambernt.com.au
www.chambernt.com.au

Victorian Automobile Chamber of Commerce

7th Floor
464 St Kilda Road
MELBOURNE VIC 3000
Telephone: 03 9829 1111
Facsimile: 03 9820 3401
Email: vacc@vacc.com.au
www.vacc.com.au

Internetové stránky významných inštitúcií:

www.abs.gov.au	Australian Bureau of Statistics – štatistický úrad
www.customs.gov.au	Australian Customs Office – colná správa
www.directory.gov.au	Australian Government – Austrálska vláda

www.australia.com
www.austlii.edu.au
www.csiro.au
www.dfat.gov.au
www.immi.gov.au
www.dnb.com.au
www.business.gov.au

Australian Tourist Commission – vládna agentúra pre turistiku
Australian Legal Information Institute – prehľad zákonov
CSIRO – vládna agentúra pre vedu a výskum
Department of Foreign Affairs and Trade – Min. ZV a obchodu
Department of Immigration – Min. imigrácie
Dun & Bradstreet – firemné informácie, vymáhanie pohľadávok
Federal Government's Business Point – info. o formalitách